

M. A. Akşit Koleksiyonundan

Kültür

7

Kültürlerin Geniş Özellikleri *

*M Arif AKŞİT***

*Kültürleri 8'li öğeler ötesinde bu Makalede 88'li parametreler ile irdelenmesi amaçlanmıştır. Bu Makale kültür konusunda daha geniş bilgi isteyen arkadaşların sohbetinden toparlanmıştır.

** Prof. Dr. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Neonatoloji ve Pediatri Genetik Uzmanı

İnsan, yapısal olarak; a) doğal kendi kişiliği, Id, b) Sosyal bir kimliği, Süper-ego, c) Akıl ve bu yapıların dengelenmesi ise akıl, mantık ve bilim ile, Ego, yapmaktadır. Sosyal yapıyı temel olarak kültürel yapı oluşturmaktadır. Bu Makalede **B. Güvenç. İnsan ve Kültür. Boyut Matbaacılık, İstanbul. 2018'** sunduğu 88'li kot ile yorumlanmaktadır.

Yaşam yapılanması açısından kültürel öğelerin önemi belirgindir. Kadın, bebeğinin olması, gebelik, doğum ve bebeğin yetiştirilmesi gibi çeşitli açıdan da kültürel açıdan doğrudan etkilenmektedir. Sadece uygulama olarak anlatılması, konunun işlenmesi açısından yeterli olmamaktadır.

Arkadaşların çocuklarını ilk banyolarını ben yaptım dersem, yalan olmayacaktır. Çünkü kitaplarda yazanlar, düz beyaz sabun iken, çeşitli bebek şampuanları ve bebek banyo malzemeleri çıktığı için, hangisini kullanılması açısından destek istenmiştir. Destek sadece dışını okumak ve anlatmak değil, aktif uygulamak gereklidir. Bu nedenle serviste bana yenidoğan, prematüre bakımlarını da öğreten hemşire arkadaşlara şükran borçluyum.

Özellikle bir anımı anlatmak isterim. Bir bebek sosyal açıdan önemsendiği için, tüm geniş aile bir araya gelerek, İtalya'dan özel getirilen banyo malzemeleri ile yıkanmasını istediler. Özel yumuşak su içine 1-2 damla şampuan damlatıp saçın yıkanması, yine aynı şekilde bedeni yıkayıp, kuruladım ve saç kurutma makinası ile tam kurutuldu. Bazı yerleri de kurutuldu, ama aile bir beklenti içinde idi. Pudra kullanmadınız dediler. Gerek olmadığını söylememe karşın bekliyorlardı, İtalyan pudrası, özel gelmiş olan kullanılmalı idi. Bunun üzerine, pudrayı döktüm ve ne kadar sorunlu olduğunu göstermek için yaptım dedim ve sonra da bir bez ile pudranın uçması, kısaca pudradan çocuğu kurtarmış oldum. Pudranın taşlaşması gibi ciltteki kalıntısını gösterdim. Sonuç tekrar silme ile temizleme ve yeniden cilt bakımı yaptım. Sonuç, *bu pudra da bizim bildiğimiz pudra gibi imiş, kullanmak anlamsız, bir de bu kadar para verdik* dediler.

Özet

Kültürel Öğeler ve Kültürler

Amaç: Kültürlerin 88 öge ile irdelenmesi sunulmaya çalışılmaktadır.

Dayanaklar: Kaynak olarak: *B. Güvenç. İnsan ve Kültür. Boyut Matbaacılık, İstanbul. 2018'* alınmıştır. Buradan sadece öğelerin listesi alınmış, yorumlar Yazara aittir.

Giriş: Başlıca kültürler: a) Göçebe, b) Tarım, c) Endüstri, d) Yüksek Teknoloji ve e) Birey Hakları öncelikli olan olarak alınmıştır. Öğeler: 00) Sınıflandırmayan Öğeler, 11) Yer, alan ve genel bilgiler, Bilgi kaynakları, 12) Yöntem bilim, 13) Coğrafya, 14) İnsan Biyolojisi, 15) Davranış ve kişilik, 16) Nüfus Bilimi, 17) Kültür değişimleri ve tarih, 18) Genel kültürel nitelikler, 19) Dil ve iletişim, 20) Haberleşme, 21) Kayıtlar ve arşivler, 22) Besin kaynakları, 23) Hayvancılık, 24) Tarım, 25) Besin teknolojisi, 26) Besin tüketimi, 27) İçki, ilaç ve uyuşturucular, 28) Dericilik, dokuma ve tuhafiyeye, 29) Giyim, kuşam, 30) Süs eşyası, 31) Doğal zenginlikler, 32) Yapı malzemeleri, 33) İnşaat, 34) Yapılar, 35) Yapı, işletme ve bakım, 36) Yerleşme, 37) Enerji ve endüstri, 38) Kimya endüstrisi, 39) Ağır endüstri, 40) Makineler, 41) Araç ve gereçler, 42) Mal, mülk, 43) Alış, veriş, 44) Piyasa, 45) Finansman, bankacılık, kredi, 46) İş ve işçi, 47) Ticari örgütler, 48) Seyahat ve ulaştırma, 49) Kara ulaşımı, 50) Deniz ve havayolu, 51) Hayat standardı, 52) Dinlenme, 53) Güzel sanatlar, 54) Eğlenme, 55) Bireysel ve sosyal hareketlilik, 56) Tabakalaşma, 57) Kişiler arası ilişkiler, 58) Evlilik, 59) Aile, 60) Akrabalık, 61) Akraba, soy grupları, 62) Mahalle, semt, köy, 63) Mekanda örgütlenme, 64) Devlet, 65) Hükümet, 66) Siyasal davranış, 67) Hukuk, 68) Suç ve ceza, 69) Adalet, 70) Silahlı kuvvetler, 71) Askeri teknoloji, 72) Savaş, 73) Sosyal sorunlar, 74) Sosyal hizmetler, 75) Sağlık, hastalık, tıp, 76) Ölüm, 77) Dini inançlar, 78) Dini uygulamalar, 79) Dini kuruluşlar, 80) Sayılar ve ölçüler, 81) Güvenilir bilgi, 82) Yaygın inançlar, 83) Cinsiyet, 84) Çoğalma, 85) Bebek ve çocuk terbiyesi, 86) Toplumsallaşma, 87) Eğitim, 88) Delikanlılık, erginlik, yaşlılık olarak sunulmaktadır.

Yaklaşım: Bu yorumlar belirli kaynağa dayalı değil, Yazarın görüşleri olup, konu doğru veya yanlış değil, bir veri olarak ele alınması önerilir.

Sonuç: Belirtilenler ile kültürlerin geniş bir değerlendirmesini amaçlamaktadır.

Yorum: Zaman olarak bakıldığında kültürler arası geçiş olduğu için, hiçbir birey ve topluluk tek bir kültürden oluştuğu söylenemez, karma kültürel yapıdadırlar.

Anahtar Kelimeler: Kültürel yapılar ve 88 parametre ile kültürel öğeler,

Outline

Cultural Elements and Cultures

Aim: The man approach is the evaluation of cultures from the 88 cultural issues.

Groundings: Main reference is taken form: (B. Güvenç: **Human being and Culture, Boyut Publications, İstanbul, 2018¹**) as the cultural 88 kind topics. The evaluations from the Author.

Introduction: The basic cultures are: a) Gathering, b) Agriculture, c) Industry, d) High Technology, e) Civil Liberties. The subjects are as follows: 00) Unclassified, 10) Place, data, settling area, 11) General information, source, 12) Science of methods, 13) Geographic specifications, 14) Human biology, 15) Attitudes and personality, 16) Science of population, 17) Cultural differentiation and history, 18) General specifications of cultures, 19) Language and relation, 20) Communication, 21) Archives and records, 22) Nutritional sources, 23) Animal perspective, 24) Agriculture, 25) Food technology, 26) Nutritional consumption, 27) Alcoholic drinks and opium like drugs, 28) Leatherwork, weaving, draper, 29) Clothes, 30) Decoration stuffs, 31) National resources, 32) Constructional materials, 32) Building materials, 33) Construction, 34) Structure, 35) Care and proceeding of inhabited places, 36) Settled residence, 37) energy and industry, 38) Chemical industry, 39) Heavy industry, 40) Machines, 41) Equipment's, 42) Goods and marketing, 43) Finance, banking, 44) Credit, labour, 45) Marketing, 46) Workers and labor, 47) Marketing organisations, 48) Travelling, transportation, 49) Land carriage, 50) Sea and air transport, 51) Life standards, 52) Resting, 53) Fine arts, 54) Entertainment, 55) Individual and social activities, 56) Grouping or layering of community, 57) Relations between the people, 58) Marriage, 59) Family, 60) Family relations, 61) Family relatives and genetic kin, 62) Environment, 63) Organization at the community, 64) Government, 65) Administration, 66) Political behavior, 67) Legality, 68) Crime and punishment, 69) Justice, 70) Army, 71) Military technology, 72) War, 73) Social problems, 74) Social activities, 75) Health, disease and medicine, 76) Death, 77) Religious, 78) Application of believes, 79) Religion organizations, 80) Number and measurement, 81) Trustworthy knowledge, 82) General believes, 83) Gender, 84) Productivity and birth, 85) Baby and maternity, 86) Globalization, 87) Education, 88) Adolescent, adult and old ages, are the items.

Notion: Those items are not depending of the reference, thus, form Author evaluations. Not be considered as true of false, just be an individual statement.

Results: From time perspective, the cultural structures are not concrete or solid, mixed formation and even people or the common be some items combined with others. The evaluation must considered from wide standpoint.

Key Words: Cultural structures and 88 items for the cultures

Giriş

Kültür konusu B. Güvenç tarafından belirtilen (*B. Güvenç. İnsan ve Kültür. Boyut Matbaacılık, İstanbul. 2018'*) öğeler ile Sosyal Antropolojik bakış açısı karşılıklı irdelenecektir. Öğeler Güvenç kaynaklı olsa da yorumlar Yazara aittir.

Kültürel Muhteva ve İlişkiler

Genel anlamda daha az parametreler, bireyin kendi düşüncesini daha serbest yorumlama olanağını vermektedir. Bu açıdan 8'li yorumlama başka Makalede, Kadın, Anne ve Çocuk temelinde yorumlanmaktadır.

8'li sınıflandırma

B. Güvenç. İnsan ve Kültür. Boyut Matbaacılık, İstanbul. 2018¹

Bu yorumlamalar, birbiri ile iç içe olduğu görülmektedir.

1. - Aile:
2. - Kaynaklar, töre:
3. - Çevre:
4. - Eğitim:
5. - Din, devlet, yönetim:
6. - İnsan:
7. - Sağlık:
8. - Teknoloji:

88'lik Sınıflama

B. Güvenç. İnsan ve Kültür. Boyut Matbaacılık, İstanbul. 2018¹

Öğeler daha geniş olarak sunulmaktadır.

00.-: Sınıflandırmayan Öğeler	40. -Makineler	70. -Silahlı kuvvetler
10. - Yer, alan ve genel bilgiler	41. -Araç ve gereçler	71. -Askeri teknoloji
11. -Bilgi kaynakları	42. -Mal, mülk	72. -Savaş
12. -Yöntem bilim	43. -Alış, veriş	73. - Sosyal sorunlar
13. -Coğrafya	44. -Piyasa	74. -Sosyal hizmetler
14. -İnsan Biyolojisi	45. -Finansman, bankacılık, kredi	75. -Sağlık, hastalık, tıp
15. -Davranış ve kişilik	46. -İş ve işçi	76. -Ölüm
16. -Nüfus Bilimi	47. -Ticari örgütler	77. -Dini inançlar
17. -Kültür değişimleri ve tarih	48. -Seyahat ve ulaştırma	78. -Dini kuruluşlar
18. -Genel kültürel nitelikler	49. -Kara ulaşımı	79. -Dini kuruluşlar
19. -Dil ve iletişim	50. -Deniz ve havayolu	80. -Sayılar ve ölçüler
20. -Haberleşme	51. -Hayat standardı	81. -Güvenilir bilgi
21. -Kayıtlar ve arşivler	52. -Dinlenme	82. -Yaygın inançlar
22. -Besin kaynakları	53. -Güzel sanatlar	83. -Cinsiyet
23. -Hayvancılık	54. -Eğlenme	84. -Çoğalma
24. -Tarım	55. -Bireysel ve sosyal hareketlilik	85. -Bebek ve çocuk terbiyesi
25. -Besin teknolojisi	56. -Tabakalaşma	86. -Toplumsallaşma
26. -Besin tüketimi	57. -Kişiler arası ilişkiler	87. -Eğitim
27. -İçki, ilaç ve uyuşturucular	58. -Evlilik	88. -Delikanlılık, erginlik, yaşlılık
28. -Dericilik, dokuma ve tuhafiyeler	59. -Aile	
29. -Giyim, kuşam	60. -Akrabalık	
30. -Süs eşyası	61. -Akraba, soy grupları	
31. -Doğal zenginlikler	62. -Mahalle, semt, köy	
32. -Yapı malzemeleri	63. -Mekânda örgütlenme	
33. -İnşaat	64. -Devlet	
34. -Yapılar	65. -Hükümet	
35. -Yapı, işletme ve bakım	66. -Siyasal davranış	
36. -Yerleşme	67. -Hukuk	
37. -Enerji ve endüstri	68. -Suç ve ceza	
38. -Kimya endüstrisi	69. -Adalet	
39. -Ağır endüstri		

Yorumlama Yaklaşımı

Öğeler Sosyal Antropolojik olarak ele alınmış ancak yorumlar Yazar tarafından yapılmıştır. Burada dikkat edilen yaklaşım kültürel açıdan oluşan farklı yaklaşımlardadır.

Unutulmamalıdır ki bu belirtilenler her bireyde ayrı boyuttadır. Bireylerin zamanımızda artık tek bir kültür değil, karma kültür içinde olduğu gözlenmektedir. Artık kabile grubunda da yüksek teknoloji kullanımı yaygındır, ancak genel öge kabile kültürünü destekler.

Benzeşen yaklaşımlar vardır

Benzeşen yönler: En başından itibaren belirli bir yapıt gözlenecektir. Öğeler birbirleri ile benzeşen tarafları ile birbirlerini desteklediği gözlenecektir

Açıklayıcı: Öğeler aynı zamanda açıklayıcı olarak ele alınmıştır. Bazı örnekler ile desteklenmiştir.

Tersinden bakma, söyleme: Bazı açıklamalar tersten ele alınarak belirtilmektedir. Bu açıdan kültürlerde olan ile olmayan şeklinde bir yaklaşım dikkate çekecektir.

88’li Kültürel Öğelerin Kültürlere göre yorumlanması

Sosyal Antropolojik olarak yapılan 5 kültürel parametre her bir öge açısından yorumlanmaktadır.

0. 00-Tablo: Kültürel öge; Sınıflandırmayan Öğeler

00- Sınıflandırmayan Öğeler	
Göçer, Göçebe	Göçmenler hangi kültürden gelseler bile, varlık devamı için oldukları yerde göçer ilkesi muteber olmaktadır. Zaman içinde mevcut kültür ile asimile değil ama benzer kültürel yapı oluştururlar.
Tarım, Köy, Kasaba	Tarım kültürel yapısının temeli; örf, adet ve gelenek halkası içinde kalmak olduğu için, farklı kültürler içinde de olsalar, görüntü değişir ama geleneklere devam ederler, etmez ise dışlanır. Yeni nesil ancak bu halkadan zor da olsa çıkabilir.
Endüstri	Genel kültürel yapı yerine her örgüt bir kültürel ilkeler oluşturarak bunların uygulanmasını ister. Yasa ve yönetmelik dışında, aile, duyguların da bütünleşmesi istenir.
Teknoloji	Birey yüksek teknolojiyi kullandığı için, birliktelik değil, ayrı yapıda toplanır, teknolojiyi kullanan kişilik oluşturur. Artık siparişler internet kanalı ile olmaktadır.
Civil Liberties	Birey hakkı çerçevesinde, benlik, kişilik içinde, alışverişi bile internette yapma ister amacı mutlu olmaktır. Bireysellik temelindedir.

Kültürlerde her birey farklı yapıda olduğu için, kişiler sınıflandırılmayan nitelikte olurlar.

1. 10-Tablo: Kültürel öge; Yer, alan ve genel bilgiler

10.- Yerleşim, alan ve genel bilgiler	
Göçer, Göçebe	Yer sabit olmadığı, göçmenler sadece yaşam için geçici yerleşirler. Bu açıdan tüm araçlar yolculuğa göre hazırlanır. Yerleşim alanı geçici olsa bile güvenli olmalıdır. Mutlaka ek güvenlik tedbirleri alınır. Çıkarken alan tahrip edilmiş olabilir, önemi yoktur. Hayvan yetiştiriciler kışlık ve yazlık olarak, bazı orman işlerini yapanlar, bahar, yaz ve geçici süre ile yaklaşım yaparlar. Pamuk, fındık toplama göçerleri de benzerdir. Futbolda kendi takımını tutmak zorundadır.

	Savaşta kaçanlar için, paraları olsa bile göçmen oldukları için, yıkanmalarını denizde, çamaşırlarını da denizde yıkayabilirler. Meslekleri doktor olsa bile geçerli değildir. Grup içinde, zaten toplumla bütünleşmemeleri için ayrı toplantı alanlarındadırlar, genel toparlanma, korunma ve destekte birbirlerine yardımcı olurlar. Varlık ancak <i>öl de ölelim</i> ile korunabilir.
Tarım, Köy, Kasaba	Yaşam yeri olan alan, varlıklarını sağladığı için, ölümüne korunmalı ve gözetilmelidir. Bu açıdan koruma, gözetme ve kollama vardır. Bu hudutların çizilmesi, kapanmayı doğurur; örf, adet şeklinde uygulamalı sistematiğe oturtulur.
Endüstri	Çalışma yeri, çalışma alanı, kısaca kurumlar bireyin geniş ailesi ve yaşamıdır. Bu nedenle, işletme kuralları, kişilerin kültürel esasları olmaktadır. Buna uymayanların işten çıkarılması gündeme gelebilir. Kademe ve terfi için gereklidir.
Teknoloji	Yüksek teknoloji kültüründe birey önemli, temel emeği oluşturan olduğundan, iş değiştirme daha kolaydır. Ancak çalışma alanı değiştirerek o esasları benimser olmaktadır. Teknolojik gelişim varlığı ile bütünleşmelidir.
Civil Liberties	Kişiler bağımsızlık peşinde koşarlar. Yerleşme yeri önemli değil, çalışma alanı, ev, ofis olabilir. Bir bakıma her birey kendi işinde çalışmaktadır. Alan bireydir, bu açıdan her gittiği yer, çalışma alanıdır.

Yerleşim alanı, yaşam yeri olmasına göre önem arz etmektedir.

11. Tablo: Kültürel öge; Bilgi kaynakları

11-Bilgi kaynakları	
Göçer, Göçebe	Bilgi liderin öğrettikleri temelindedir. Klanın amiri tarafından gözetilen kişiler eğitici olarak görev alabilirler. Eğitim, kısaca bilgiye kapalı, liderin söylediğinin doğru olduğu şeklinde yapılır. Ayrıca, bilgiden çok, beceri kazanma amaçlanır.
Tarım, Köy, Kasaba	Eğitim ile kültürel üst düzeye çıkılması hedeflenmek istenir. Ancak bilgi kendi mevcut konumunu tanımlamak içindir. Eğitim, örf, adet, geleneği öğrenmektir. Din kalıpları önemli yer tutar. Geleneği bilmeyen, öğretmeyen bilgi kabul edilemez. İnaniş kalıpları yapmak ile oluşur.
Endüstri	Diploma almak esastır, bu açıdan belirli kültürel okullarda eğitim alınır. Bilgi kitaplara dayalı olmalı, klasik yapıda oluşmalıdır.
Teknoloji	Bilgi kaynağı doğrudan internetten alındığı için, en üst düzeyde bilgi sahibi olabilmektedir. Bu durumda klasik bilgi ile internet bilgisi karışmaktadır.
Civil Liberties	Bilgilendirme ve rıza şartı önemlidir. Bir işte, yaklaşımda bilgi alabilmekte, ancak bu bilgiyi öncelikle kendi düzeyine göre, almayı talep etmesi, sorgulaması, yorumlaması ile ancak kabul edebileceği de algılanmalıdır.

Bilgi, bilimsel olsa bile, her birey kendine göre farklı yorumlayabilmektedir.

12. Tablo: Kültürel öge; Yöntem bilim

12-Yöntem bilimi	
Göçer, Göçebe	Kullanılan yöntem, klanın ortak kabul ettiği olmalıdır. Bilimsel veriler alınır, değerlendirilir. Her spor karşılaşmasında görüntü, spor bilimi değil, hakem hatalıdır. Yöntem klanın, grubun aleyhine sonuç doğurmamalıdır.
Tarım, Köy, Kasaba	O bölgenin insanı, daima kahraman, <i>Süpermen/Heman</i> ve üstündür. Bu açıdan kendi kültürel yapısı onu korumalıdır. Bilimdeki yöntem kültürel esasları daha yakın bilmekten geçer.
Endüstri	Yöntem kurumun gelişmesi açısından önemlidir. Bilimdeki yöntem değil, ekonomik esaslar daha önemlidir.
Teknoloji	Teknolojide ilerleme için yöntem önemlidir. Ancak birçok plasebo yaklaşımlar, alternatif boyutlar öne çıkmaktadır. Kanserden koruyan (?) besinler gibi önemli bir bilimsel alanışı yöntem olarak kullanılır, amaç insanları bağlamak olmaktadır.

Civil Liberties	Her birey, kendi yöntemini oluşturmaya çalışmaktadır. Yaptığı resimler, kendi duygularını ifade ettiği için, belirli bir sanat usulü değil, kendisine göre yeni bir yapılanma yapmaktadır. Kişiliğini ortaya koymaktadır.
------------------------	---

Yöntem, aynı şekilde olsa bile, kültürel farklılık, kişilere bakarak anlaşılabilir.

13. Tablo: Kültürel öge; Coğrafya

13-Coğrafya	
Göçer, Göçebe	Yaşam yeri açısından coğrafya, çevre önemlidir. ancak burada geçici kalınacaktır. Hayvan yetiştiren için, yazlık ve kışlık yerleri olur. Bunun gibi Almancıların varlığını da Türkiye'ye dönebilme olasılığı onları ayakta tutmuştur.
Tarım, Köy, Kasaba	Yerleşim yeri doğrudan kültürü etkilemektedir. Sahil yeri, iç kısımlardaki yapılanma farklı olmaktadır. Örf, adet ve görenek açısından coğrafyanın benzerlik oluşturduğu gözlenir. Buğday üreten ve işleyen toplum ile mısır yetiştiren toplumun yapısındaki farklılıklar coğrafya ötesinde o bölgeye göre üretilenler olmaktadır.
Endüstri	Coğrafya ürün elde edilmesi için, kaynak üstünde toplanmalıdır. Bu açıdan kömür işçileri bu yer ile bütünleşmektedirler. Kömür onlar için ak renktir. Yurdu, ekmeğini sağladığı yerdir.
Teknoloji	Coğrafya önemli değil gibi görünse de insan mutlu olmak için yerleşim yerini seçmiştir. Bu farklılık göstermekte ama mutlaka teknoloji içinde olmalıdır.
Civil Liberties	Kişi hayalini kurduğu yerde olmak ister. Güzel manzaranın insanı bir süre sonra ümitsizliğe sevk ettiği görülebilir. Bu amaçta bir hedef olmalı, felsefesi bulunmalıdır. Bunu inanç ile doldurması yeterli olmayabilir.

Kişi baktığı çevresi ile mutlu olursa, yaşama duygusu pekişir.

14. Tablo: Kültürel öge; İnsan Biyolojisi

14-İnsan Biyolojisi	
Göçer, Göçebe	Klanda aynı yapı, hatta aynı genetik görünüş olması beklenir. Birçok toplum arıtılmış ırk kapsamında diğerlerini yok etmeye çalışmıştır. Irk başlıca ayırıcı unsur olmaktadır.
Tarım, Köy, Kasaba	Tüm evlilikler, daha çocuklar doğmadan, kültürel duruma göre oluşturulmalıdır. Törenler ile insanın kurban edilmesi, belirli bir genetik yapının korunması önemli görülmektedir. İnkca medeniyetinde albinolar güneşin çocuğu denilerek, genetik devamlılığı sağlar, 30 yaşlarında da kurban edilmekle, mutlaka bir döl verdikten sonra öldürülmelidirler. Siyah saçlı bir toplumda sarı saçlı çocuk kabul edilemezdir. Bu açıdan Avrupa'dan gelen sarı saçlılara da ok atamamışlardır.
Endüstri	Güçlü olan, bedensel, akıl veya beceri olarak işe yarama önemlidir. bu açıdan biyoloji güce dayanarak olmaktadır.
Teknoloji	Teknolojiye en azından uyum sağlayabilmek için, eğitim ve akıl dahil üst düzey gereklidir. Bu da biyolojik yapı temelinde olmaktadır.
Civil Liberties	Birey hakları önemli olduğu için, belirli geçim durumu bulunmayana da devlet bakacaktır. Bu bir amaç yoksunluğu, uyuşturucu ve intiharların artmasını da doğurmaktadır. Etkileşin çok dini inançlara da kayabilmektedir.

İnsan kültürün temeli olduğuna göre, insan biyoloji anatomik değil, tüm anlamda ele alınmalıdır.

15. Tablo: Kültürel öge; Davranış ve kişilik

15-Davranış ve kişilik	
Göçer, Göçebe	Kültürün ön gördüğü davranış içinde olmalıdırlar. Zaman ile kişiliğin gelişmesine göre amirler onu farklı görevler yükleyebilmektedirler. İşe yarayabilen ve emek üretmeye boyutuna göre toplumda ona kişilik verilir. Davranışında, sorumlu emri veren amirdir.

Tarım, Köy, Kasaba	Bir birey davranışını örf, adet ve geleneklere göre belirler. O toplumun ona layık gördüğü kişilik boyutunu yerine getirmelidir. Eğer yapmaz ise eğitimsiz denilir. Bağımsız olan kişi deli veya aklını kaybetmiş denilerek izole edilir. Davranışında, sorumlu kültürel, gelenektir.
Endüstri	Kurum kültürü, kişinin kendi iş yerine sahip çıkmasını gerekli kılar. Eğer bir farklı durum olursa, hemen iç hizmetler bildirisini ile bu açık kapatılır. Davranışında, sorumlu amirdir, yönetmeliktir. Suç değil ise, amire uymak zorundadır.
Teknoloji	Birey bireysel yapı olabilmesi için belirli gruplar içinde olmayı gerekli kılar. Bu açıdan giderek artan bir gruplaşma boyutları olmaktadır. Bunlar iletişimlerini internet veya telefon ile sağlayabilir. Davranışında, sorumlu bilgi, sistemdir. Suç dışlanarak, yönetmelik ve uygulamalara uymalıdır.
Civil Liberties	Birey hukukun kendi hakkını koruyacağından emin olarak davranır. Sadece zarar oluşturur, hakaret ederse o zaman başına dert açacağını bilir. Uygulamalarda ise mutlaka bilgilendirme sonrası rızası ile yaklaşım yapılacağını bilir. Yaşam Hakkı dışındakilerde mutlaka rıza şartı vardır. Davranışlarında sorumlu bireydir. Suç dışında, yazılı ve yasal olanlar kapsamı hariç bilgilendirme olmadan yapmaz.

İnsanlar davranışlarına göre yorumlanabilir, kişiliklerine göre söz söylenmez.

16. Tablo: Kültürel öge; Nüfus Bilimi

16-Nüfus Bilimi	
Göçer, Göçebe	İnsan sayı olarak ne kadar fazla ise o kadar güçlüdür. Mümkün oldukça nüfus artmalıdır.
Tarım, Köy, Kasaba	Toprak üstünde dış baskılardan kurtulmak, ancak kendi kültüründe olan bireyler ile olacağı için, nüfus artışı önemlidir.
Endüstri	Yeterli ve yetkin, eğitilmiş ve becerili insan gereklidir, sayıdan çok, işi yapacak olan gereklidir. Güçlü silah üstünlüktür.
Teknoloji	Sadece diploma değil, üst düzey becerili, sertifikalı, o cihazı kullanacak beceride olmalıdır. Nüfus, tamamen seçicidir, gerekirse dışardan ithal edilir.
Civil Liberties	Bir kişi olsa bile güçlüdür, bu açıdan tamamen kişilik ve farklılık, değişim içinde olmak önemlidir.

İnsan çokluk ile değil, insanlar, insanlıkta olanlar ile varlığı sürdürebilir.

17. Tablo: Kültürel öge; Kültür değişimleri ve tarih

17-Kültür değişimleri ve tarih	
Göçer, Göçebe	Bir yerden başka yere göçen kişi, o yere uyum sağlayamaz ise yok olacağı için, asimile olup yok olmak yerine farklı yapı oluşturmaktadır. Uyum ve değişim, kendi yapısını bozmadan gereklidir. Tarihleri, yazılı değil, destanlar ile varlık sürer.
Tarım, Köy, Kasaba	Varlığın devamı açısından yazılı ve kalıcı eserler önemlidir. Kültür değişimleri pek gözlenmez, daha yavaş ve belirsizdir. Tarih, yapılmış eserler ile sunulmaktadır.
Endüstri	Tarih, materyalistik ve somut veriler ile ekonomik temellidir. Yeni fabrika ve iş ile kültürel uyum değişir.
Teknoloji	Devamlı değişim ile teknolojiye uyum sağlanmalıdır. Tarih, teknoloji ve yeni teknoloji oluşması ile değişir.
Civil Liberties	Birey temelli olduğu için, tarih kendisidir, gelişim ve değişim de kendisidir.

Gelişim ve değişim, insanın olmaz ise olmazdır, yoksa kültürel açıdan yok olacaktır.

18. Tablo: Kültürel öge; –Genel kültürel nitelikler

18-Genel kültürel nitelikler	
Göçer, Göçebe	Genel kültürel simgeler, bayrak, elbise ve halı gibi desenlerde gözlenir.
Tarım, Köy, Kasaba	Yerleşim yerinde yetişen ürünler dahil, yerleşimi, yapılar, belirli kültürel katkıları olan yazarlar, eserleri sunarlar. Bunlar kültürlerinin simgeleri, niteliktedirler.
Endüstri	Sermayedar veya işçi, kurumu açıdan tüm yaşam usul ve esaslarını oluşturup bunu geliştirmeye çalışırlar.
Teknoloji	Genel kültürel boyut, sahip olduğu teknolojik cihaz ile ölçülmektedir.
Civil Liberties	Kültürel boyut, kendisinin getirdiği özel ve özgün yapı, eseridir.

Bazı kültürlerde toplum için varken, niteliklerine uyarken, kendisini fark ederek, özgünleşmektedir.

19. Tablo: Kültürel öge; –Dil ve iletişim

19-Dil ve iletişim	
Göçer, Göçebe	Her kabile kendi içinde belirli dil ve terminoloji geliştirir. Bunu ancak kendileri anlarlar. Nasrettin Hoca, Karadeniz insanının hikayeleri bazı toplumlarda anlaşılabilir.
Tarım, Köy, Kasaba	Dil başlıca a) resmi, akademik, b) konuşma dili, c) sokak konuşmaları, d) argo olarak farklılaşmıştır. Belirli kesim hiçbir zaman konuşma dili ile konuşmaz ve anlaşamaz. İngilizce bu şekilde yapıya göre oluşmaktadır.
Endüstri	Genel ekonomik olan bir dil, İngilizce, Almanca öğrenilmelidir. Eğitim dili de farklı olarak, bilim dili yapısında globalleşme sağlanmalıdır. Globalleşmemesi için Kiril alfabesi kullanılan ülkelerde, her devletin harfleri farklı yapılandırılmış, bu açıdan Rusça ile anlaşmak zorunlu olmuştur. Başka dili öğrenme zorunluğu oluşmuştur.
Teknoloji	Konuşmalar bile çift lisanlıdır, bazıları kendi lisanı içinde kullanılarak, anlaşılabilir boyutta olabilmektedir. Birçok İngilizceden tercüme edilen kitaplar anlaşılacağı için, doğrudan asıl dilinden okumak zorunlu olabilmektedir.
Civil Liberties	Bilgiye ulaşmak için tek dil değil, çok dil ile etkin birleşik dil ile iletişim sağlanabilmektedir. Ancak artık anlaşma sadece basit tercüme değil, anlamsal bir terminolojik yapılanma, empati yapmak ve farkındalık ile olabilmektedir.

Dil bir iletişim aracı olmasına karşın, kültürel farklılıklar, tercüme ile anlaşılır olamaz.

20. Tablo: Kültürel öge; –Haberleşme

20-Haberleşme	
Göçer, Göçebe	Yüz, yüze haberleşme ve iletişim önemlidir. İkna etmek ve aklı ile kalbine oynamak gerekir.
Tarım, Köy, Kasaba	Toplumu etkileyici toplantılar, büyük kitlelere reklam tarzı, duyguları yüceltici konuşmalar yapılır. İç düzen ise ufak gizli yapılanma ile oluşturulur, aksi sözler ise susturulur, dışlanır, kovulur veya öldürülür.
Endüstri	Konferanslar ve sempozyumlar önemlidir. Soru sormak ancak belirli kademedeki olanlar yapabilir ve istenirse cevap verilir. Koçluk önemlidir.
Teknoloji	Haberleşme internet yolu ile bir anda milyonlara ulaşılabilir.
Civil Liberties	Yüz, yüze olmalı, diz dize, yan yana eğitim ve beceri kazanma yapılır. Göçerlerde ikna yapılması planlanırken, burada bilgilendirme ve rıza vardır, ikna yasaktır. Mentorluk gündeme gelmektedir.

İnsanlar duymak istediklerini duyarlar, zorlarsan, kulaklarını kapatırlar.

21. Tablo: Kültürel öge; –Kayıtlar ve arşivler

21–Kayıtlar ve arşivler	
Göçer, Göçebe	Kayıtlar destanlar, hikâyeler ve masalsı boyutlar ile şiirler, atışmalar ile devam eder. Şarkı sözleri çok az değişime uğramaktadır ve bir dayanağı vardır. Yazılar şiirsel, rubai gibi yapıdadırlar.
Tarım, Köy, Kasaba	Her yerleşim yerinde tarihsel süreç açısından kayıt esastır. Üst kesimin yazdırdığı tarih ve kayıtlar bulunmaktadır. Orta kesim kaydı alandır ama kendisi hakkında yazamaz, alt kesim ise yazmayı, okumayı bilmez, bilse de ancak kendi iletişimi için kullanılmalıdır. Yazılar geniş kitap gibidir.
Endüstri	Kayıtlar sadece yönetim açısından değil, kurumlar bir reklam, kamuoyu oluşturma çabası ile yazarlar. Artık yazılanlar belirli politika ve bakış açısından olmaktadır. Yöneticinin yazdırdıkları ile çekişmektedir. Yazılar bir nevi reklam, propaganda metinlerine benzer.
Teknoloji	Her grup, yazı ile ulaşmaya çalışır. Medya kullananlar belirli simge, bazı kelime ile vurgular, şekiller ile bir takip eden grup oluşturmaya çalışmaktadır. Yazılar medyatik, resimli farklıdır.
Civil Liberties	Her bireyin kendi sitesi olur, kendi ektiği resimler, düşüncelerini paylaşır. Yazılı metin nadirdir, özet olmalı, 140 kelimeyi aşmamalıdır.

Kayıt, arşivler varlığı geleceğe taşımak ise, bireyler artık sadece kendisinin verilerini taşımak istemektedirler.

22. Tablo: Kültürel öge; –Besin kaynakları

22–Besin kaynakları	
Göçer, Göçebe	Temel besini her bireyin alması sağlanmalı, sağlıklı olmak önemlidir. Besin kaynakları israf edilmemelidir.
Tarım, Köy, Kasaba	Kültürel düzeye göre besin kaynağı sağlanır. Üst şişman, orta dengeli, alt tabaka ise malnutrisyonludur. Üst kültüre çıkmak besin kaynağına ulaşmak öncelikle gereklidir. Üst tabaka ve alt tabakanın toplumdaki oranı, boy/ağırlık grafiği ile görülebilir.
Endüstri	Bol besinler elde edilerek şişmanlık artmaktadır. Sermaye sahibi açısından şişman olmak bir statüdür.
Teknoloji	Sağlıklı olmak için birçok diyet önerileri vardır. Kişi şişmanlık statü olduğu için, devamlı zayıflama rejimi içindedir.
Civil Liberties	Birey artık daha fazla iş görebilmek için daha fiziksel güçlü olmak ister. Ancak internette sayısız kirlilik nedeniyle, çok acayip rejimleri uyguladıklarına rastlanılabilir. Yanlış veya doğru demek yerine uzmanlar açıklayıcı olmalıdırlar.

Besin öncelikle insanlığa uygun elde edilmiş olmalı, kişiye göre de yeterli, etkin verilmelidir.

23. Tablo: Kültürel öge; –Hayvancılık

23–Hayvancılık	
Göçer, Göçebe	Hayvan yetiştirme değil, hayvanlarla bütünleşirler. Hikâye ve destanlarda gözlemlendiği gibi hayvanların insan gibi etkileri vardır.
Tarım, Köy, Kasaba	Her evin bir yetiştirdiği hayvan grupları vardır, küçük baş, bazen büyük baş, kümes ve diğer kedi, köpek beslenir.
Endüstri	Hayvanlarla iletişim yok, endüstriyel üretim vardır, besin için yetiştirilir. Toplumun büyük kesimi hayvanı tanımaz bile. Evlerde kedi, köpek pet/evcil olarak vardır.
Teknoloji	Hayvancılığa karşı yaklaşımlar başlamıştır, besinler tek kişilik alınıyor yapılır. Bitkisel besinlere kayış oluşur. Evcil hayvanların en geniş alım-satım dönemidir.

Civil Liberties	İnsanlar için hayvanların kesilmesi ve besin olunma karşılığı ile bitkisel daha dengeli beslenme gözlenir. Evcil hayvan değil, her bireyi evin bir bireyi olarak evin içine alır, çocuk gibi davranışlarla bütünleşeli olur.
------------------------	--

Hayvan hakkı ile insandan hakkının aynı şekilde bütünleşmesi, son hayvancılık gelişimidir.

24. Tablo: Kültürel öge; –Tarım

24-Tarım	
Göçer, Göçebe	Göçtüğü yerlerde hayvancılık yapıyorsa bitki yapısı önemli, tüketir başka yere geçer. Takımlarda da oynadıkları alan örtüsü açısından tarım önemlidir.
Tarım, Köy, Kasaba	Tüm geliri tarımsal ürün esastır. Bu nedenle iş bölümü yapılarak, kap kakak, kıyafet, törenler de buna göre, ekim, hasatlarda yapılır. Buğday üreten yerler ile mısır üretenlerin kültürel farklı açıdan benzerlikleri vardır. Buğday üretenlerde mayalama, ekmek yapımı varken, mısırdaki ise pasta gibi, kek usulü vardır. Buna bağlı olarak, buğday glüten intoleransı varken, diğerlerinde farklı sorunlara neden olur. Bu tarım yapısına göre insan katmanlarının oluşmasına neden olmaktadır.
Endüstri	Tarım yüksek aletli ve masif olmalıdır. Bitki önemli değil, kazanç öne çıkmıştır.
Teknoloji	Yüksek teknoloji ve bilgi isteyen bitkileri önemser, ekonomi duygusu daha sonra gelmektedir. Kazanılan ise itibar ve yapabilirliktir.
Civil Liberties	Her bireyin evinde, odasında bir bitki vardır, onu yetiştirmeye çalışır. Tercihan zor ve nadir olanları tercih eder. Kendini tatmin etmek amaçlanır.

Tarım insanlığın var olması, geniş kitlesel boyuta çıkmasını sağlamıştır, etkin kültür ögesidir.

25. Tablo: Kültürel öge; –Besin teknolojisi

25-Besin teknolojisi	
Göçer, Göçebe	Besin üretimi klasik yol ile oluşmalıdır. Bazı değişimler denenmesi ve liderin kabulü ile olmaktadır. Göçebelere besinin dayanması için, fermente gıdalar, sucuk, pastırma, yoğurt ve turşu önemlidir. Diğerleri bozulmakta ve alkol oluşması ile iş gücü bozulmaktadır. Sosis, nişasta ile kıymanın karşıması ile yapılır ve bozulabilir, sonuçta üreyen Botulizm ile ölümcül olabilmektedir.
Tarım, Köy, Kasaba	Üretim klasik yol ile yapılır. Oluşan lezzet bir bakıma o kültürün simgesi olmaktadır. Domates ve patates Orta Amerika'dan sonradan gelmiş, ilk planda yeşil yenilmiş, kırmızı domates bozulmuş kabul edilmiş ve salçaya ayrılmıştır. Kültürde farklı yapı ile kabul edilmiştir. Besini hazırlama ve pişirme yerleri farklı ve ayrıcalıklıdır.
Endüstri	Geniş masif üretim ile buna göre tarım yapılmıştır. Büyük bir katliam gibi üretim ile bazı kültürel bitkinin, balıkların kökü kazanmıştır. Her evde mutfak oluşmuş ve ev pişirme yeri olmuştur.
Teknoloji	Besinler yüksek teknoloji ile çeşitlenmiş, bakkal, satış merkezlerinde hazır, yarı pişmiş gıda çoğalmıştır. Evlerde imkanlar artmıştır.
Civil Liberties	Besinler bir kişinin yiyebileceği, yarı pişirilmiş, mikrodalgalar ile kısa sürede hazır olan ama çok çeşitli gıdalardır. Telefon ile sipariş ve kısa sürede ulaşım rutin olmuştur.

Besin Teknolojisi; bireylerin daha farklı ve özellikli besin istemeleri ile gelişmiştir.

26. Tablo: Kültürel öge; –Besin tüketimi

26-Besin tüketimi	
Göçer, Göçebe	Besin varlık için önemlidir, bu nedenle tüketimi dikkat edilir. Öncelikle besinin elde edilme yöntemi uygun, kabul edilebilir olmalıdır. Kutsanmalı ve avcılık veya göç için hayvancılık dahil önemlidir. Göçmenler de aynı şekilde yaşam için besinden tasarruf etmelidirler.

Tarım, Köy, Kasaba	Tarım kültürünün temel ekonomisi besin üretim üzerinedir. Bu açıdan besin en başından beri kutsal boyuttadır. Ekolojik denge içinde olmalı, fazla tüketim veya satım kabul edilemez.
Endüstri	Masif ekolojiji yok edecek şekilde üretilenleri almaları ve satmaları sonucu ucuzlamış ancak şişmanlık boyutu yaygınlaşmıştır. Kısaca fazladan tüketimden söz edilmektedir.
Teknoloji	Teknoloji ile belirli bölge üretim yeri iken tüm evren ekilebilir olmuş, sonuçta belirli yerlere özgü böcek ve zararlılar, küfler tüm Dünya'ya yayılmıştır. Mücadele de bilgi ve beceri açığı oluşmuştur.
Civil Liberties	Birey kendi istediği besini tüketmek istemekte, bu da klasik ve bilinen yerine çok farklı lezzetler, gurme oluşmaktadır.

Besin sınırlı iken, tüketim üretimin artması ile oluşarak, obesite Evrenin sorunu olmaktadır.

27. Tablo: Kültürel öge; –İçki, ilaç ve uyuşturucular

27-İçki, ilaç ve uyuşturucular	
Göçer, Göçebe	Alkol çalışmada ve avcılıkta yaşamı tehlikeye atan olur. Göçmenlerde de toplumdan, buldukları yerden uzaklaştırma ötesi, maddi kayıptır. Sadece belirli kutlamalarda, kutsal yaklaşımlarda kullanılır. İnanışlarda yasak ise başka ad ile, kımız gibi, içilir.
Tarım, Köy, Kasaba	Kültürel yapıya göre, yılbaşı (besin kıtlığı dönemi), baharın başlangıcı (Nevruz), ürün hasat dönemi gibi durumlarda topluca içilir. Hristiyanlar dini olarak öngörür ve her klişenin bir kendine göre içeceği vardır. Bir ufak bardak ile bir bakıma kutsanma olur. Sarhoş dışlanır. Müslümanlıkta bilinci kaybetmek haram ise de bu içki olarak alınmakta, dolayısıyla kültürel engellere karşın, bir şişenin tümünden tüketilmesi, özellikle düşünlerde sık görülür. Hristiyan gibi iç denilmektedir.
Endüstri	Birçok tür bulunabilir olmuş, bireylerin ulaşma kolaylığı yanında, mutsuzluk ana unsur tüketim gerekçesi olmuştur. Bu yapıda sık kullanılan içkidir.
Teknoloji	Erken yaşta olanların uyuşturucu kullanımı yanında içki önemli sosyal sorun olmuştur. Depresyon boyutu tüm bireylerde yaygınlaşmıştır. Bu açıdan psikiyatrik değerlendirme tüm bireylere genişletilmiştir. Bu bireylerin asker veya değişik devlet görevi ile çeşitli çatışmalara gönderilmektedir.
Civil Liberties	Bireylerin kendilerini tanımlamaları ve keşfetmeleri, algılamaları ile farkındalık kişiyi zorlamakta, başarı sosyal olarak ele alarak, uyuşturucu ve ilaç hemen tüm bireylerin tanışık olduğu bir duruma dönüşmüştür.

İnsanların depresyon ve uyarıcı olarak kendi benliklerini algılayamadıklarını gösterirler.

28. Tablo: Kültürel öge; –Dericilik, dokuma ve tuhafiye

28-Dericilik, dokuma ve tuhafiye	
Göçer, Göçebe	Kültürel yapıda giyim önemlidir. Türklerde kırmızı kök boya önemlidir, bu bayrağa da yansımıştır. Ancak her gurun kendine göre bir rengi, simgesi vardır. Kırmızı sarı ile sarı lacivert iki rakip takım rengidir ve sarı ortak olmasına karşın bir mücadele gerekçesi olmaktadır. Deri avcılık veya özel göçlerde dayanıklı giyim olarak önemlidir.
Tarım, Köy, Kasaba	Her bireyin statüsüne göre giyim söz konusudur. Şapka, külah bireyin statüsünü gösterir. Mezarlıklarda da bile taşlara bunlar kazınır. Deri ancak üst düzeyde olanların giyebileceğidir. Alt gruplar ise belirgin olmayan ve sadece işte kullanılabilecekleri giysilerdir.
Endüstri	Yeni ürünlerin çıkması ile kültürel çatışmalar gözlenir. Fakir olanların çok süslü ve deri gibi birçok kıyafeti giyerler. Moda geçerlidir ve buna uymaya çalışır. Mini etek giyilince hemen yayılmıştır.

Teknoloji	Her sefer farklı kıyafet ile kişi kendisini bulmaya çalışır. Grup içinde ise aynı kıyafeti giymekten çekinmez. Aykırı modalar kendini çeker. Ultra mini veya ekstra uzun maksi etekler örnek verilebilir.
Civil Liberties	Etkin, verimli ve içinde mutlu olduğu, kimliğini yansıtanı giymek ister. Bu durumda toplumdan ayrılmaktadır.

Giyim bir bireyin beyin yapısı yanında, kişiliği hakkında da bilgiler sunmaktadır.

29. Tablo: Kültürel öge; –Giyim, kuşam

29–Giyim, kuşam	
Göçer, Göçebe	Her kabilenin bir kıyafeti, rengi ve simgeleri vardır. Sarı-kırmızı Galatasaray, sarı-lacivert Fenerbahçe'dir, birbirlerini oluşturan takımlardır ama rakip olduğu için hiçbir grup içine diğer grubu sokmaz.
Tarım, Köy, Kasaba	Her bireyin statüsüne göre kıyafeti vardır. Eskiden sarıklar olduğunda da her kültürel yapıya göre şapka giyilir. Kıyafetler katmanlara göredir.
Endüstri	İşçi kıyafeti gibi, belirli simgeler ele alınarak kıyafetler giyilir.
Teknoloji	Teknolojinin simgeleri önemlidir. Kullanılan bilgisayar ve modeli onun simgesi olmakta, bu açıdan da kıyafetleri de buna uygun olmalıdır. Modern simgeleri olmayan gömlek giyilemez.
Civil Liberties	Giyim, rahatlık olması, işlevsel ve mutlu olması temel alır. Bu nedenle işlevseldir.

Giysi, kültürel simge mi olmalı, yoksa işlevsel mi olmalı noktasındadır.

30. Tablo: Kültürel öge; –Süs eşyası

30–Süs eşyası	
Göçer, Göçebe	Kabilenin simgesi, renkleri ve buna uyan süsler tüm kıyafet ve işlerde kullanılır. Aletlerin bile süsleri, dualarda da klan rumuzları vardır.
Tarım, Köy, Kasaba	Mutlaka somut bardak, çanak, ev eşyaları dahil tüm kültürel özellikli olmalıdır. Bu süsler kültürün üst, orta ve alt kültüre özgüdür.
Endüstri	Süs eşyaları belirli kuruluşların simgeleri, rumuzları ve rozetler bireylerde olmaktadır. Ben de bu grup içindeyim ve bundan gurur duyuyorum demektir.
Teknoloji	Artık birçok renklerin anlamı olmaktadır. Bu açıdan tanımlama zor olsa da bilen bilmektedir.
Civil Liberties	Her bireyin kendisi ve yaptıkları bir duygusal boyut, kendi süsü olmaktadır. Bir bakıma her bireyin imzası, bir süs eşyası olmaktadır.

Bireyin kendisi o kültürün süsüdür, algılama ve farkındalık önemlidir.

31. Tablo: Kültürel öge; –Doğal zenginlikler

31–Doğal zenginlikler	
Göçer, Göçebe	Göç doğal zenginliklerin olduğu yere yapılır. Varlığın oluşturulabilmesi için Almanya işçi göçü gibi, şimdi savaştan kaçarak bağımsızlık olan yere gidiyorlar. Zenginlik doğal olmalı ama bilinen maddi boyutlar yeterli olmamaktadır.
Tarım, Köy, Kasaba	Yerleşim yeri geliştirilmeli ve zenginleştirilmelidir. Eğer yapılamıyorsa tümünden taşınılır. Knidos 100bin üstüne insan ikamet ederken, ticaret yolu denizden karalara geçince olduğu gibi terk edilmiştir. Köyler güçlü iken zamanla yaşlıların yeri olmuş, zayıflamış belirli kalıpların hakimiyetine geçmiştir. Kasabalar artık şehirlere taşınarak kültürü orada sürdürmektedirler.
Endüstri	Doğal zenginlik bitince tüm yerleşim yeri ortadan kalkar. Yolların değişmesi ile kalabalık yerleşim yerleri boşalmıştır. Endüstri alanları olmuş, zamanla bu yerler çevre kirliliği nedeni ile bozulmuş, kaçılan yerler olmuştur.

Teknoloji	Üstün teknoloji başlıca şehirlere akınca, eskiden 40bin, 60bin olan kasabalar 5-10bine inmiş, şehre göç olmuştur. Şehirlerde iş bulma da daha kolaydır ve artık kültürel tabakanın önemsenmesi de belirgin değildir.
Civil Liberties	Doğal zenginlik artık bireyin kendisidir ve kendisini tanıma boyutuna girmiştir.

Eskiden zengin yerler, doğal zenginliği olurken, bunlar sömürülmüş, bireylerin olduğu yere kaymıştır.

32. Tablo: Kültürel öge; –Yapı malzemeleri

32–Yapı malzemeleri	
Göçer, Göçebe	Çadır, kamp yapısı, kısaca göçmenlere uygun olmalıdır. Karavan bunun bir geçiş modelidir. Kalıcı yer olmamalıdır. Yunanistan’da göçmenlerin sahilde oldukları, başka yere imkân verilmediği, bunların burada battaniye ve muşambalar ile çadır yaptıkları görülmektedir. Aynı yapı deprem bölgesinde de geçici olsa bile aylarca oluşturulmuştur.
Tarım, Köy, Kasaba	Yerleşim yeri ve zamanlamasına göre farklıdır. İlk Yunan döneminde taşınmaz boyutlarda, esirlere taşıtılan taşlar ile kale, şehir duvarları yapılmış. Roma döneminde ise daha küçük taşlar, Selçuk ve Osmanlıda ise küçük ve çimento şeklinde ara dolu ile oluşturulan duvarlar görülür. Ovalarda sivrisinek (anofel) nedeniyle daha korunaklı platolarda yerleşmiş ve toprak, tahta karışımı, yığma usulü ile iki katmanlı duvarlar yapmışlardır. Karadeniz evleri bunun tahta ağırlıklı ve tahta çapraz güçlendirilmiş, tuğlalı evlerdir. Kısaca ortama göre malzemeleri karma kullanarak yapmışlardır.
Endüstri	Betonun kullanılması ile betonlaşma olmuş, diğer yapı malzemeleri de buna uygun oluşturulmuş, delikli pişmiş toprak tuğlalar gündeme gelmiştir.
Teknoloji	Farklı teknolojiler ile gökdelenler ve yukarı doğru yapılanma, çok güçlü yapı malzemeleri çelik ile bitililikte oluşturulmuştur.
Civil Liberties	İnsan mutlu olmak istemekte, çok katlıdan kaçmakta, ancak kaçamasa bile evler bir bakıma bahçeli ev gibi döşenmekte, ek ortak kullanım alanları oluşturulmaktadır.

Yapı malzemeleri ev yapmak için mi, yoksa insanı mutlu etmek için mi oluşturmalıdır?

33. Tablo: Kültürel öge; –İnşaat

33–İnşaat	
Göçer, Göçebe	Kısaca kurulan ve yapılıp, yıkılabilen ama malzemesi kullanılabilen bir inşaat modeli gereklidir. Çadır, karavan türü olanlar uygundur. Artık çobanlık yapan göçmenler kamyonlarla göç etmektedirler. Bireye düşen alan sadece gece yatılacak olduğundan 10 metrekare yeterlidir.
Tarım, Köy, Kasaba	İnşaat mutlaka belirli bir plana göre olmalıdır. Bu bir geleneksel modelin devamını da sağlamalıdır. Modern kaçınılan ve kızılan bir durumdur. Geniş alan gereklidir, geniş aile farkı binalar bile olsa, ortak yerleşmelidirler. 120-150 metrekare alan aile için öngörülür.
Endüstri	İnşaat bir gelir ve kalıcı yatırım olmalıdır. Üst, üste yapılanma, boş alan bırakılmamalıdır. Arzu edilen alan 100 metrekare olmakta, geniş park ve alanlarda dinlenebilecekleri öngörülür.
Teknoloji	Teknoloji ile yerleşim sadece ovalar ve uygun yerler dışında da yapılanma, özellikle turistik yerler ve kıyılarda yapılmıştır. Mutlaka bahçeler olmalı, bunun dışında barınma yeri 40-80 metrekare yeterli olmaktadır.
Civil Liberties	Birey mutlu olacağı boyutları istemektedirler. Geniş bahçe, dinlenme ve istirahat alanı beklentisi vardır. Bazıları tek duvarı manzara, ufuk görüntüsü olan bir pano ile kaplayarak odayı soyut genişletirler.

İnşaat ticari boyutu bulabilmek için insanların isteğine göre planlanmaktadır.

34. Tablo: Kültürel öge; –Yapılar

34-Yapılar	
Göçer, Göçebe	Bazı kamu binaları dışında insanların yerleşim yerleri çadır tipi basit ve diğerleri ise bir site kapsamında büyük ve önemli tarihsel yapıtlardır. Yollarda yapılan kervansaraylar veya medreseler de bunlara örnektir.
Tarım, Köy, Kasaba	Her bir yerleşimi korumak için geniş ve kalın şehir duvarları ve hizmetlerin toplu paylaşılması için de büyük yapıtlar görülmektedir. Bu yerlerden kültür katmanlarına göre yerleşim olmaktadır. Aristokrasinin yeri ayrıcalıklıdır.
Endüstri	Parayı veren yapılara sahip olur. Bir kazanç boyut geçerlidir. Güç zenginlik ve bunun kültürdeki yeri de sermaye üzerine olmaktadır.
Teknoloji	Teknolojik yapılar, çok farklı bir görüntülerin oluşmasına da neden olmaktadır. Farklılık açısından yapılar tek düze site değil, çoklu yapıtlar oluşturmaktadır.
Civil Liberties	Kişi kendini mutlu eden yapıt istemektedir. Bu açıdan eski kültürün kalıntısı tüm yapıtlardan kaçmaktadır. Ancak kalıcı çadır veya tarım kültüründe olan ama yerleşik, doğaya uygun yapıtları tercih etmektedirler.

Bir yer yaptım, oturun ve yerleşin içine yerine, beğendiğiniz yeri seçin kavramına geçilmiştir.

35. Tablo: Kültürel öge; –Yapı, işletme ve bakım

35-Yapı, işletme ve bakım	
Göçer, Göçebe	Geçici kaldıkları için bakım yapmalarına gerek yoktur. Kullanır ve giderler. İşletmeler de buldukları sürece vardır. Yapılar kurulup, taşınabilir olmalıdır.
Tarım, Köy, Kasaba	Nesiller boyunca kalacakları için, bu açıdan yapılar, işletmeler, bakım boyutu çok uzun süreli ve gelecek nesiller kalabilecek olmalıdır.
Endüstri	Kendi imkanları ile gelir, mevcut yerinden imkân satın alır ve kullanırlar. İşletme, bakım ve servis kendilerince yapılır veya satın alınır.
Teknoloji	Yüksek teknoloji ancak kendi imkanları ile oluşabilir. Bu açıdan, taşınabilir bir işletme ve bakım olur. Kullan at prensibi geçerlidir.
Civil Liberties	Birey bilgilenip, aklını kullanıp, rızası ile yapmaktadır. Bu açıdan mutlaka açıklama ile yaklaşım yapar. İknâ ise yasaktır.

İnsan kullanmak istediği şeylere bakımını yapar, ona destek ve bi bakıma hizmet eder.

36. Tablo: Kültürel öge; –Yerleşme

36-Yerleşme	
Göçer, Göçebe	Yaşayabilecekleri, varlıklarını sürdürebilecekleri yere gelir kullanır ve terk eder. Tatilde turist olarak gelen ve orada bir hafta kalıp giderler. İmkanları kullanır ve tükenince veya işleri bitince de giderler. Göçmenler de yaşam süresince kalırlar, uyum sağlarlar ve giderler.
Tarım, Köy, Kasaba	Tarım kültüründe yerleşme kalıcı, nesiller boyunca olacağı varsayılarak olur ve ölümcül olarak korunur. Yazlıkta oturma, ikinci evlerdir. Yer, mesken edinilmeyen yerde, bir bakıma üst kültür gibi davranılır, oraların sahibinden kendilerine hizmet etmesi beklenir. Onlarla bütünleşme umut edilmez. Bir bakıma göçer ama tarım kültürü yapısında kalmaz.
Endüstri	İşin olduğu yer önemlidir, bunlar turizm yerlerinde çalışanlar gibi geçici veya kalıcı o kurallara uymak ile olmaktadır. Birey vatan karnının doyduğu yerdir der ve işe göre yerleşir. 40 yaşından sonra yeni bir yer edinebilir.
Teknoloji	Turizmde gelen yatlar, o yerde geçici kalırlar, kendi mutlulukları önemlidir. devamlı değiştirebilir. Bunun gibi birey mutlu olduğu yerde kalır isterse

Civil Liberties	Birey her sınıfta insan ile konuşur, onlarla dertleşir, oturup sohbet eder ve bir insanlık bütünleşmesi yapar, eşitlik boyutunu ve kardeşliği ilke edinir ise, artık o kişi unutulmaz boyutta kalır ve gelir getiren değil, paylaşılan birey olur. İnsanlık esas alınır. Artık onun için her gittiği yer bir yerleşme kriteri içindedir. İnsanlığın olmadığı yerde bulunmaz, katılmaz, uzaklaşır.
------------------------	---

İnsanlar rahat ettiği mevkilerde kalabilirler, yerleşebilirler.

37. Tablo: Kültürel öge; –Enerji ve endüstri

37–Enerji ve endüstri	
Göçer, Göçebe	Doğal enerji, güneş ışığı ve taşınabilir, kullanılabilir enerji olmalı. Endüstri, mobil, taşınabilir olmalıdır.
Tarım, Köy, Kasaba	Tarım veya hayvancılık gibi belirli bir endüstri temelinde, ona bağlı olur. Minimal enerji kullanımı esas alınır. Bunların bu kaynaklardan, tarım ve hayvan artığından olması tercih edilir.
Endüstri	Bol enerji ve endüstriyel yapım, bunun kullanılması ve ekonominin çevrilmesi gerekir. İktisat harcamaya yöneliktir. Kaynaklar azalınca kadar sınırsız kullanılır. Eskiden 35L/100km benzin harcayan araçlar, 1970 petrol krizi nedeniyle şimdi 2-3 kat beygir gücü artmasına karşın 4-7L/100km inmiştir.
Teknoloji	Enerjinin iktisatlı kullanılması ve farklı ekolojik enerji, elektrik enerjisi kullanımı boyutuna gelinmiştir. Endüstri bu çaba içindedir.
Civil Liberties	Sıfır artık, sıfır enerji kullanımı ile, güneş enerjisinin her eve inmesi ve çok az enerji tüketilerek oluşumlar ile bireyin bağımlılığı azalmış, etkinliği artmıştır.

Endüstri bireye yönelerek, onun enerjisini aktif, etkin ve verimli kullanmasına yönelmelidir.

38. Tablo: Kültürel öge; –Kimya endüstrisi

38–Kimya endüstrisi	
Göçer, Göçebe	Demirin işlenmesi ve çelik oluşması ile kırılmayan kılıçlar oluşmuş ve savaşlarda belirgin üstünlük sağlanmıştır. Burada demire karbonun belirli esaslar ile fiziksel ve kimya ile yapılabilmektedir. Buna karşın Türk kılıcı Yatağanın, demir ile uçların çelikleşmesi ile bir farklı yapıda olması iki türlü malzeme özelliği ile etkinlik kurulabilmektedir. Kılıç, yaylar nano-teknolojinin elde yapılarıdır. Burada söz edilen, kimya endüstrisi belirli etkinlik ile daha etkin göçmenlik ve varlık oluşabilmektedir.
Tarım, Köy, Kasaba	Belirli teknoloji ile yerleşilen yerin üretimi için klasik kimya endüstrisi kullanılmalıdır. Bu standart senelerce sürülecek yöntemlerdir.
Endüstri	Ekonomik ve masif olduğu için, büyük oranda kurulmuş ve kullanılmıştır.
Teknoloji	Teknolojik buluşlar ile büyük hacimli olanların küçük ve ucuz olması ile olanaklı olmuştur. Cam ile sadece 36 kat fazla enerji isteyen bir şişe daha ucuz olabildiği gibi hafif olması ve kırılmaması ile tümünden plastik şişelere yönlenmiştir. Bunların birikimi ile yeni çözümler üretilmeye çalışılmıştır. Cam ise binlerce yıl bozulmadan kalabilmekte, plastik ise bir enerji ile yakılarak enerji elde edilebilmektedir. Ama teknoloji gelişimi olmalıdır.
Civil Liberties	İnsana ve insanın hizmetine yönelik olmalı, fayda amacı olarak yaklaşımların, kümülatif olarak zararlı olmamalı. Bu açıdan ileri bakışlarla, zarardan kaçınılan metotlara yönlenmiştir.

Kimya fizik gibi tüm yemek hazırlama dahil, birçok işlemlerde aktif yapılmakta, kullanılmaktadır.

39. Tablo: Kültürel öge; –Ağır endüstri

39–Ağır endüstri	
Göçer, Göçebe	Ağır endüstri değil, varlık için bunları kullanmakta bile zorluk çekebilir.

Tarım, Köy, Kasaba	Eğer ağır endüstri gelir ise insanlar işsiz kalacakları için teknoloji gelmesi ile kültürel yapı değişmiştir. Ancak geleneksel yollar olmalıdır.
Endüstri	Ağır endüstri hedef alınandır. Çelik üretimi rakamsal önemlidir.
Teknoloji	Kaliteli çelik öne çıkmaktadır. Yüksek teknoloji ile ancak sınırlı sayıda devlet buna sahip olabilmeli ve bunlar kendi kültürlerinin bu şekilde rakipsiz olduğunu belirtirler. Askeri güç ile hakimiyet kurmaya çalışırlar.
Civil Liberties	Birey, kendi kullanım düzeyine akmakta, kullandığı araba, besin üretimi gibi tüm boyutlarda olması ile insana, onun yaşamına yansımaktadır.

Ağır sanayi, diğer hizmet ile bütünleşerek, insana hizmete yönelmelidir.

40. Tablo: Kültürel öge; –Makineler

40–Makineler	
Göçer, Göçebe	El aletleri düzeyinde bir yaklaşım ile, kendi işini kendileri yapmalıdır.
Tarım, Köy, Kasaba	Klasik işlerin görülmesi ile, işe yaraması ve uzun ömürlü olması ile tüm makineler evladiyelik ürün için yaklaşım yapmakta ve makineler de buna yöneliktir.
Endüstri	Büyük, masif endüstri olmakta, buna karşın kaba yapısı dikkate çekmektedir.
Teknoloji	İri ve büyük yerine daha fonksiyonel makineler olmaktadır. Arabalar daha ekonomiktir.
Civil Liberties	Bir otomobil insanların rahatlığı için olmalı, güzellik, estetik, bir kadın için uygun binme, inme ve tırnağının kırılmayacağı bir boyut gözetilmektedir.

Tüm makineler insan kullanacağı için, memnun olacağı ve kullanmaktan mutlu olanlar olmalıdır.

41. Tablo: Kültürel öge; –Araç ve gereçler

41–Araç ve gereçler	
Göçer, Göçebe	Etkin göç için araçların kullanımı sık görülmektedir. İmal eden değil, kullanan olmakta ve göçerliği daha etkin, verimli olması amaçlanmıştır.
Tarım, Köy, Kasaba	Araç ve gereç kendi kültürel yapısı amacını hizmet etmek içindir. Araç ve gereç gereksinimi en az olan yapıdır.
Endüstri	Endüstri araç yapmalı, satmalı ve toplumsal değişim yaşanmalıdır. Dolayısıyla imalat ve satış önemlidir.
Teknoloji	Araçlar daha etkin, verimli ve satın alınabilir, belirli üst katman değil, tüm toplumun alabileceği olmalıdır.
Civil Liberties	Hemen hemen her bireyin satın alacağı bir araca sahip olmalı, dolaşım olanağı artmalıdır. Bunlar göçmen değil, gezgindirler.

Mobil olma; insanlığın ve kardeşliğin yayılmasıdır ve bunun araçlarla olması da doğaldır, önemlidir.

42. Tablo: Kültürel öge; –Mal, mülk

42–Mal, mülk	
Göçer, Göçebe	Göçmenlerin malı, kendi üstündeki ile taşınmayı sağlayanlardır. Bir kişi eğer seyahat ediyorsa elinde ağır bavullar değil, sırtında bir çanta vardır. Burada yaşamını sağlayan hayvan veya diğer unsurlarda olmalıdır.
Tarım, Köy, Kasaba	Yerleşim önemli olduğu için, her bireyin amacı, bir mülkünün olmasıdır. Bu, kültürel katmanlara göre farklıdır. Üst yönetimde hakimiyet, orta katman ise iyi imkân iken, alt kademe yaşamsal olmasına gayret göstermektedir.
Endüstri	Mal, mülk daha ziyade kurumların hisse senetleri olmakta, bu şekilde bir bakıma sermaye sahibi olduğu kanısı oluşmaktadır.

Teknoloji	Mal ve mülk, para, finans ve banka hesapları olmaktadır. Kirada oturma daha rahatlık sağlayabilmektedir, çünkü oturacağı yeri sermaye ile alabilmesi olanaklı değildir.
Civil Liberties	Birey en güçlü mal ve mülkünün kendisi olduğunun farkına varmakta ve kendisine yatırım yapmakta, ona göre cihaz ve eğitim almaktadır.

Mal ve mülk, bireyin amacına göre yapılır, önce bu boyut netleştirilmelidir.

43. Tablo: Kültürel öge; –Alış, veriş

43–Alış, veriş	
Göçer, Göçebe	Alışveriş mal üzerindedir, malı alıp vermedir. Kurbanlık koyunlarda bir pazarlık yolu ile olmaktadır. Grubun desteklenmesi için mutlaka gelirden bir oran ihtiyacı olanlara bedelsiz verilmektedir.
Tarım, Köy, Kasaba	Kültürel öngörülen bir yapı ile bu hizmet belirli kesim tarafından yapılmaktadır. Burada saptanan en pahalı olan ve en kalite saptanır, zaten alıcı temelde üst yönetimdir. Alt gruptan fakirler bakım altına alınırlar.
Endüstri	Alışveriş banka ve peşin olması istenir ve bu açıdan peşin alışverişlerde indirim belirgindir. Devletin fakirlere bakması öngörülür.
Teknoloji	Kâğıt para değil, banka kredi kartları üzerinden alışveriş yapılmaktadır ve imkân daha teknolojik ve daha ufak cihazlar ile ilgilidir. Belirli dernekler, kuruluşlar, vakıflar fakirlere bakarlar.
Civil Liberties	Alışverişler internet kanalı ile olmakta, artık dükkanlar değil, web sayfalarından olmaktadır. Para yerine kredi kartları geçerlidir ve dükkanlar sadece gösteriş alanlarıdır. Her birey kendi gelirinden bir oranı sosyal açıdan harcamaktadır.

Yaşam bir bakıma alışveriştir, ancak bir oranda da sosyolojik katkı için harcamalıdır.

44. Tablo: Kültürel öge; –Piyasa

44–Piyasa	
Göçer, Göçebe	Toplu olunursa bir piyasa olur, pazarlama imkânı doğar. Piyasa olan yere taşınılır, oraya göç edilir.
Tarım, Köy, Kasaba	Tarım ürünü satılacak durumuna göre ekilir. Mevcut iklime göre gerekirse alternatif ürünler de ekilebilir. Ucuz ve kaliteli ürün çabası yüksektir.
Endüstri	Çok ürün ve ucuz ürün ile tüm piyasa tutulmaya çalışılır, piyasa alt üst yapılabilir.
Teknoloji	Ürün, alıcı, verici gibi modern işletmeler ile piyasa tutmaya çalışır, piyasa oluşmaz ise el değiştirir.
Civil Liberties	Birey ve proje olarak, özel ve özgün yapılanma işe piyasa oluşabilir. Bireyler medya kanalı ile hakimiyet kurmak isterler.

Piyasa, ortada bir değer olması ile oluşabilir, bireyin kendisi ön planda olması bu açıdan gereklidir.

45. Tablo: Kültürel öge; –Finansman, bankacılık, kredi

45–Finansman, bankacılık, kredi	
Göçer, Göçebe	Kişinin tüm sermayesi yanındadır. Altınları birlikte, kolunda taşır. Göçmenlerin kalıcı yerleri olmadığı için, kredi almaları zaten çok zordur.
Tarım, Köy, Kasaba	Yerleşim yeri olduğu için, ipotek karşılığı, statüye göre kredi açılır ve ürün karşılığı geri ödenebilir. Ödeme olmaz ise hacizler ile sahipler değişir.

Endüstri	Birçok işletme kredi ile yapılır, eğer sorun olursa, kapanır, işçiler açıkta kalır bu nedenle sorunlarda işçi ücretleri düşürülür.
Teknoloji	Sermaye olmadığı için birey temelinde teknolojik araç için işletme kredisi verilir ama çok ekonomik olarak çalışmalıdır.
Civil Liberties	Doğrudan bireye ve projeye para verilir ve finansman, projenin yürütülmesine göre gerçekleştirilir.

Birey ve proje temel finansman gerekçesidir, geri ödeme gerçekçi olmalı, mutlak bir yedek olmalıdır.

46. Tablo: Kültürel öge; –İş ve işçi

46–İş ve işçi	
Göçer, Göçebe	Avı yakalayan avcı ötesinde diğerleri yemek ve besin hazırlama amacıyla işçi gibi çalışırlar. Göçmenler de aynı şekilde toplu olarak, her birey işçi gibi çalışırlar.
Tarım, Köy, Kasaba	Her katmanın kültürel yapısına göre iş bölümü vardır. Üst tabaka yönetici iş yapmaz, iş taksimi yapar. Bunun takibi ve yapılması da memurlar orta kesim yapar, alt tabaka işçi ve köle gibi çalışanlardır.
Endüstri	Tam sanayi olarak, işveren ve işçi vardır. Kültür olarak işi takip edenler, büro hizmetleri de işçilerin yükselenler tarafından oluşturulur.
Teknoloji	Örgütlerde genellikle seçim ve yönetim, işi yapan görevi yapılır. Tümü aynı meslekte, farklı düzeylerde olsa bile benzer yapılanma gözlenir.
Civil Liberties	Birey hem işveren hem işçi pozisyonunda genellikle kendi işi, ofisi vardır.

İş ve işçi önemli değil, bireyin mutluluğunu sağlayan çalışma olmalıdır.

47. Tablo: Kültürel öge; –Ticari örgütler

47–Ticari örgütler	
Göçer, Göçebe	Her kabile içinde, kendilerinden alışveriş yapılır.
Tarım, Köy, Kasaba	Ticaret o kültürel yapıda bazı kişilerin görevidir. Ekonomi en pahalının tespitindedir.
Endüstri	Uzman ticari kuruluşlar olup, en ufak bir durumu reklam olarak kullanmaktadırlar.
Teknoloji	Yüksek teknoloji internet ile alışverişi öne çıkarmış, artık dükkanlar sadece gösteriş, sunum yerleri olmuştur. Ekonomi boyut; verimli, etkin, bulunabilir ve memnuniyet veren olmalıdır.
Civil Liberties	Birey doğrudan kendi seçerek, internet ve diğer yollar ile eve getirmeyi tercih etmektedirler.

Ticari örgütler kültürlerde toplumun arzu ve isteklerine göre değişim yapmaktadırlar.

48. Tablo: Kültürel öge; –Seyahat ve ulaştırma

48–Seyahat ve ulaştırma	
Göçer, Göçebe	Yazlık ve kışlık için göç esastır. Bunun gibi yaşam yeri oluşması içinde göç esastır. Burada eğer yerleşecek yer bulunmaz ise devamlı göçerlik olacaktır.
Tarım, Köy, Kasaba	Yerleşim olduğu için, seyahatlerin sadece evrenin tanınması ve reklam amacı ile olmaktadır. Mal satımı da az miktarda olduğu için bireyler ile sınırlı kalmaktadır.
Endüstri	Üretilen yüksek miktardaki ürünün nakli için seyahat kaçınılmazdır. Alıcılar ve Pazar yerleri içinde seyahat zorunludur. Ulaştırma bu kültürün ana boyutudur.
Teknoloji	Globalleşmenin temel unsuru seyahat ve internet kanalı ile olsa bile ulaşmayı sağlamalıdır.
Civil Liberties	Birey iletişime geçebilmek için hedeflere ulaşmalı, bunu da çeşitli sosyal ve internet şeklindeki kanallar ile yapacaklardır.

İnsanlar birbirleri ile iletişimi önemserler, bu açıdan en son teknolojiyi kullanmak isterler.

49. Tablo: Kültürel öge; –Kara ulaşımı

49–Kara ulaşımı	
Göçer, Göçebe	Temel güvenli olan kara ulaşımıdır. Kıyı kesimlerde ise deniz ulaşımı esastır.
Tarım, Köy, Kasaba	Şehirler arası ulaşım ve eşyaların kara yolu ile taşınması önemlidir.
Endüstri	Belirli transport hatları olarak ele alınmakta, buna göre yollar oluşturulmaktadır. Bir mal, deniz veya hava yolu ile taşınsa bile ulaşım için kara yolu gereklidir. Bu açıdan önemlidir.
Teknoloji	Hızlı, güvenli ulaşım için özel otoyol, özel büyük deniz mal ve hava nakliyesi de özellikle gece doğrudan mal taşımacılığı oluşmuştur.
Civil Liberties	Mallar internet kanalı ile alındığı için, belirli yerlerdeki depolardan eve ulaştırılmaktadır. Bu hava yolu veya kara yolu tercih edilir. Eve ulaşan nakliyenin kara yolu tercihi olması kaçınılmazdır.

Eve malın teslimi için, uç noktada kara ulaşımı zorunludur.

50. Tablo: Kültürel öge; –Deniz ve havayolu

50–Deniz ve havayolu	
Göçer, Göçebe	Göçerlerin deniz veya hava yolunu kaçmak için kullanmaktadırlar. Almancıların kara, tren yolunu kullanmış olsalar da gidilecek yere yakın olması temel seyahat yeridir. Göçmenler fark edilmeme oranı nedeniyle deniz yolunu tercih etmektedirler. Hava yolu uzun süreli göç anlamındadır. Almancıların büyük kısmı tren olsa da uçak ikinci tercih edilen olmuştur.
Tarım, Köy, Kasaba	Deniz ürünlerinin sağlandığı sahil kesimleri de aynı şekilde tarım kültüründedir. Karadeniz sahili bu açıdan örnek verilebilir Akdeniz sahili daha az etkileşim içindedir. Belirli örf, adet ve gelenek içindedir. Deniz yolu ile seyahat ve hava yolu ile seyahat pek kültürel kavramlar arasında değildir.
Endüstri	Deniz ürünlerinin masif avlanma nedeni ile yok olduğu bilinmektedir. Amerika Batısında artık bir balık sürüsü kalmamıştır. Balinalar da yok olmak üzeredir. Deniz yolu temel endüstri malların taşınması için öne çıkmaktadır. En ucuz yoldur. Hava yolu acil durumlar için kullanılmaktadır.
Teknoloji	Teknoloji artık sınırlı sayıda, balıkların yumurta dökme ve gelişme dönemlerinde avlanma yasağı getirilmiştir. Tarlada yetiştirilen balıklar genel tüketim edilenler olmuştur. Temel hava yolu kullanılmakta, bireyler daha hızlı istemektedirler.
Civil Liberties	Artık ekoloji öne çıkmış, besin ve ürün olarak bakılmamaktadır. Deniz yolu uzun sürse de bir gezi amaçlı olarak yaygınlaşmıştır. Tüm seyahat boyutu uçak ile olmakta, otobüs ile aynı maliyete gelmiştir.

Seyahat, amaca göre olmakta, gezi için deniz, hızlı seyahat, hızlı varmak için hava yolu tercih edilir.

51. Tablo: Kültürel öge; –Hayat standardı

51–Hayat standardı	
Göçer, Göçebe	En üst standart gruba lider olmak, avcı olmaktır.
Tarım, Köy, Kasaba	Katmanlar içinde en üst düzey dahil, her düzeyde olabilmek için çok güçlü rakipler vardır. Bu açıdan lider olmak acımasız bir mücadeledir. Yüksek hayat standardını elde etmek, bir bakıma hak yemek olduğu için, bireyler azap içinde olmaktadır. Yüksek standart insanları mutsuz kılmaktadır.

Endüstri	Sermayedar olmak yüksek hayat standardı olsa bile, daha çok, daha fazla kazanç ile kendilerini bitirmektedirler.
Teknoloji	Teknolojiyi kullanmak hayat standardı olarak görülmekte, arabası olan en üstünü istemektedir. Amerika'da fakir ve özellikle zenciler pahalı ve hızlı araba meraklısıdır.
Civil Liberties	Bir birey eğer kendisine bir katkısı olur, özel ve özgün duygusal resim yapar, şiir yazar veya buna benzer bir yapıt oluşturur ise yüksek hayat standardı olduğu kanısındadır.

Hayat standardı bireyin algısına göredir, maddi olanlar değil, manevi olanlar tatmin eder.

52. Tablo: Kültürel öge; –Dinlenme

52–Dinlenme	
Göçer, Göçebe	Gece, belirli kişiler gözlem, koruma ve gözetme ile ancak dinlenebilirler.
Tarım, Köy, Kasaba	Ürünün bakım gerektirmeyen dönemleri dinlenme zamanlarıdır. Bu zamanlarda da gelecek boyut için hazırlanma ve eğitim yapılır.
Endüstri	Teknoloji ve üretime göre dinlenme olur. Saat 10, akşam 15, gece 03 çay saatleri olmakta ve iş yoğunluğuna göre izin olabilmektedir.
Teknoloji	İş yaparken yoğun çalışılır, iş bitince dinlenilir.
Civil Liberties	Birey ferdi olduğu için, dinlenme sürecinde de çalışma, kendini bilinçlendirme içindedir.

İnsan bedeni dinlenmeden devamlı çalışamaz.

53. Tablo: Kültürel öge; –Güzel sanatlar

53–Güzel sanatlar	
Göçer, Göçebe	Grubu yüceltecek eserler olmalıdır. Güzel sanatlar ancak grup için oluşturulmalıdır. Grubun renkleri, simgeleri kullanılmalıdır.
Tarım, Köy, Kasaba	Her bir şehir, kendi sanatını yaratmalıdır. Bu açıdan oluşturulan kültürel yük, sanat boyutu ile özel ve özgün olursa şehir kimliğine eklenir. Bazı şehirler bu eserler ile tanınmaktadır. Mısır kültürel yapısı ile Lyon kültürü yapılanması, hatta daha sonraki kültürler ile karıştırılmamalıdır.
Endüstri	<i>İşçisin işçi olarak kal</i> gibi statü şiirleri, sanatlar öne çıkmaktadır. Kömür madencileri en sık kullanılan simgeler içindedir.
Teknoloji	Yüksek teknoloji araçları kullanma bir bakıma güzel sanat gibi yorumlayanlar vardır. Mercedes, pırlanta takma, kullanma bir statü simgesidir.
Civil Liberties	Kendi yaptığı, duygusal ifadeyi olan şey, sanat olarak görür ve kendini aşmak ister.

Güzel sanat bireyin özel ve özgünlüğü ile oluşur ve nimet oluşturan olmalıdır.

54. Tablo: Kültürel öge; –Eğlenme

54–Eğlenme	
Göçer, Göçebe	Eğer av avlandığı zaman eğlence olur. Ayrıca yiyecek bulmak bir kutlama nedenidir. Göçmenler de bir olumlu durum yakalarlarsa eğlenirler.
Tarım, Köy, Kasaba	Belirli zaman dilimlerinde takvime bağlı kutlamalar yapılır. Gerekçe, dini, milli ve mevsim boyutudur. Bunlar bazı toplumlarda farklı zamanlarda kutlanır. Noel Baba farklı kültürlerde farklı adlarda ama anlam olarak benzer yaklaşımı vardır. Buna dini inanışlar eklenerek, eğlenme boyutu dinsel törene dönüştürerek oluşturulur. Yıl başı çeşitli nedenlerle kutsallaştırılarak kutlanır.
Endüstri	Eğlenme gerekçesi, kurumun saptadığı özel günler temel alınır.
Teknoloji	Kişinin ailesi ile oluşan, doğum, tanışma gibi farklı zamanlar için eğlence görülür.
Civil Liberties	Kişi kendini bulması, algılama ve farkındalık amacı ile bir değişim yakalarda eğlenmeyi hak ettiğini görür. Bir kitabın yayınlanması gibi durumlar da önemlidir.

İnsan hak etmediği eğlenceyi, gelecekte mutlu olmak için gerekçe olarak kullanır, anar.

55. Tablo: Kültürel öge; –Bireysel ve sosyal hareketlilik

55–Bireysel ve sosyal hareketlilik	
Göçer, Göçebe	Birey toplumun ferdi olarak bütünleşmelidir. Genellikle akşam bu iş için toplanılır, eğitim ve entegrasyon sağlanır. Takımlarda da kişi tek başına tezahürat yapamaz, birlikte olmalı, bunun için amigo gibi yöneltene uymalıdır.
Tarım, Köy, Kasaba	Birey özel eğitilmiş usul ve şekil ile sosyal yaklaşım yapabilir. Her kişinin özel konumuna görevi vardır, yaklaşımı ve yapacağı da daha önceden saptanmıştır.
Endüstri	Sosyal çalıştığı kurumun doğal üyesidir ve buna düşünce olmada da eylem olarak katılmalıdır.
Teknoloji	Ufak düşünce veya eylem gruplarına katılmalıdır. Burada bulunacağı tarafı seçmelidir. Yönetici veya karşıtları mı olacaktır. Yönetim, genel olarak sisteme devamlı karşı çıkan, mutsuzluğu, sorunları dile getiren ama hizmet etmeyen olmalıdır.
Civil Liberties	Bireysel olarak sosyal boyutu kendi üzerinden oluşturur, internet ile çok farklı ülkeler ile bütünleşebilmekte veya ayrışmaktadır.

Her insan birey olsa bile, bir grup ile gücünü arttırmak ister, ama başkalaşması kaçınılmaz olur.

56. Tablo: Kültürel öge; –Tabakalaşma

56–Tabakalaşma	
Göçer, Göçebe	Av ile avcı gibi, farklılıklar daha sınırlıdır. Tabakalaşma genel üç aşamalı olmakta, lider, liderin emrini ileten ve yapanlardır. Avcı, yemeği yapan ve yiyenlerdir.
Tarım, Köy, Kasaba	Tabakalaşma çok belirgindir. Üst, orta ve alt olarak tanılansa da kendi aralarında da bölünürler. Hindistan'da 12 kast vardır. Bunlar her 3 katmanı kendi arasında bölünmesi ile olmaktadır. Her katmanın görev ve ödevleri farklıdır. Başlıca katmanlar (http://kultur-cesitleri.nedir.org/#alt-kultur2) <ul style="list-style-type: none"> • Alt Kültür • Karşı Kültür • Kitle Kültürü • Folk Kültür ya da Halk Kültürü • Yüksek Kültür • Popüler Kültür
Endüstri	Basit olarak sermaye ve işçi olarak iki sınıf belirgindir. Buna göre kişiler de ona göre katmanda taraf olmalıdır. İşçi yükselmek için eğitim ve çalışması önemli ve gereklidir.
Teknoloji	Bilen üstün teknolojiyi bilen, kullananın yeri farklıdır. Toplum ona bağımlı olduğunu hisseder, çünkü o olamaz ise işlev olmaz.
Civil Liberties	Birey, tabaka olayını reddeder, ama birey olması için kendi fikir ve düşünce ile eylem yapamadığı zaman, bir kopyacı olabilmektedir.

İnsanlar sahiplik/aidat için, kendini bağlanma zorunda hisseder, ama anlamsızlığı zor fark eder.

57. Tablo: Kültürel öge; –Kişiler arası ilişkiler

57–Kişiler arası ilişkiler	
Göçer, Göçebe	Kişi toplumun bir parçası olması için, grup toplantılarında birlikte olmalıdır. Ancak, konuşması değil, dinlemesi beklenen yaklaşımdır. İtiraz ve katkıları belirli kişiler ancak yapabilir.
Tarım, Köy, Kasaba	Birey toplu, çok kalabalık ortamda verilen nutukları dinler. Soru sormayı bırakın, sadece tezahürat yapmalıdır. Karşı çıkan toplumdaki atılır veya deli dinilerek izole edilir. Her birey kendi içinde olduğu katmana göre ilişki kırmalıdır. Üst katmandakilerin yüzüne bile bakamaz.

Endüstri	Kurumda sermaye veya işçi tarafında olduğu gibi, bilinçlenmeli, kısaca beyni yıkanmalı ve eylemlerde katılımcı olmalıdır. İstenilen yere oy atmalıdır.
Teknoloji	Küçük gruplara rozet veya katılımcı olarak bulunur. Ortak tartışmalar yapılır ama oylama ile genel görüş geçerli olur. Azınlıklar sindirilirler.
Civil Liberties	Birey kendisi ile baş başa olur, internet ile binlerce izleyicisi olabilir. Bu açıdan bir farklı açı ve görüş peşindedir. İletişim konusu kendisi olmaktadır

Kişi başkası ile ilişki kurmadan önce, kendisinin farkında olmalıdır, en zoru da budur.

58. Tablo: Kültürel öge; –Evlilik

58–Evlilik	
Göçer, Göçebe	Kadın erkeğini aynı grup içinde bulmalıdır. Av olurken aynı zamanda avcı da olmaktadır. Bu açıdan evlenme boyutu olarak kadın ve erkek eşitliği belirtilebilir. Evlenme töreni tüm kabilenin ortak töreni ile olur. Takımlarda da evlenme basına yansımalarıdır.
Tarım, Köy, Kasaba	Her birey daha önceden daha doğmadan oluşturulan bir gelenek ile evlenmelidir. Üst tabaka ile orta ve alt kesimler kendi aralarında evlenmelidirler. Farklı durumlarda kız kaçırma ve namus cinayetleri sıktır. Evlenme töreni geleneğin kabul edildiği şekilde yapılan törenler ile yapılır.
Endüstri	Kadın ve erkek birbirini beğenir ve evlenirler. Törenler sadece arkadaşlar arasında olur. Evlilik beraber yaşamak şeklindedir. Aynı meslek tercih nedenidir.
Teknoloji	Evlenme bir aşama içinde iki kişi arasında olmakta, birliktelik uzun sürecek niyeti olmaz, sadece sevdiği süre gibi bir zaman süreci öngörülmektedir.
Civil Liberties	Evlilik değil bir arada yaşama olabilir. Bu açıdan birçok toplumda, isteyerek bir arada olanları resmi yapı oluşmasa bile evli gibi hukuk yapısı içine alırlar. Bazı şehirlerde doğum yaşı 15 olmakta ve evlenmeme oranı da %50 üstü 80 düzeyine çıkabilmektedir. Ortalama %46 çocuk bazı ülkelerde evlilik dışı doğmakta, ancak bunlar sanki evli gibi hukuk, miras kazandırılmaktadır.

Evlilik kadın erkek birlikteliğin hukuk nizamına alınmasıdır.

59. Tablo: Kültürel öge; –Aile

59–Aile	
Göçer, Göçebe	Her kabile bir ailedir.
Tarım, Köy, Kasaba	Her yerleşim yerindekiler aile içinde kabul edilir. Bir köyde binlerce kişi olsa bile 3-4 ailenin fertlerinden oluşurlar. Geniş aile temeldir. Aileye layık olanlar alınır, diğerleri dışlanır. Hatta farklı mezarlıklara gömülür,
Endüstri	Çekirdek aile, çocuğa bakması için anneanne genellikle bulunur.
Teknoloji	Kadın, çocuk gibi ikili yapılanma olur. Çocuğa bakan bakıcılar eğitilmiş olanlardır.
Civil Liberties	Tek birey ailedir, başkasına gereksinim yoktur, evlilik zorunlu değil, birliktelik temeldir. Mutlu olmayınca boşanma olmasa bile ayrı yaşanmaktadır veya aynı evde farklı odalarda kalınmaktadır.

Her birey, temelde kadın ailedir, diğerleri eklenebilir veya ayrı ele alınabilir.

60. Tablo: Kültürel öge; –Akrabalık

60–Akrabalık	
Göçer, Göçebe	Her grup aynı akrabalık yapısı içindedir, bir nevi kardeşir.
Tarım, Köy, Kasaba	Kültür kavramlarına göre, katmanlara göre akrabalık olur. Üst kademe alt kademe ile evlenemez, akrabalık kurulamaz. Çocuk olursa, o kişi farklı yerlerde bakılır ve toplumdan uzak yaşatılır. Melezlerin bu nedenle anne ve babası yoktur denir.
Endüstri	Bir birey devamlı üst katmandaki ile evlenmek, rahat etmek, huzurlu ve iş yapmadan yaşamak ister. Bu bir özlem olarak sunulur ama nadir durumlardır.

Teknoloji	Birey yalnız hissettiği için, akrabalık araştırması içine girer, mutlaka geniş bir sülalenin parçası olmak isterler. Genel alınan örnekler de o zamanki kahramanlar ve toplumda öncü olanlardır.
Civil Liberties	Akrabalık önemini kaybetmiştir ve çocuk tek annesi veya tek babası ile büyüyebilir. Birey, çocuk önemlidir.

Hepimiz insan olarak özel, özgünüz, aynı türden, kardeşlik ilkesi ile bağlıyız, bir olmalıyız.

61. Tablo: Kültürel öge; –Akraba, soy grupları

61–Akraba, soy grupları	
Göçer, Göçebe	Akrabalık ve soy gurupları ancak 2 nesil öncesine gider. Grup önemlidir. Ancak liderin soyu daha net bilinebilir. Soy kahraman olanlar ile sürdürülür.
Tarım, Köy, Kasaba	Üç katmana göre farklıdır. Üst katmanda olanların tüm sülale kayıtları bilinir, mezarlarından da bellidir. Diğerleri için geçerli değildir. Soy denilecek güçlü ve bir işler üreten olmalıdır. Bu açıdan yüzlerce, binlerce öncesi atalardan söz edilir.
Endüstri	Atalar sadece destansı ifade de vardır. Soy önemli değildir ama bir iş için olursa akrabalık işi almak için önemlidir. Tanıdık bile öne çıkar.
Teknoloji	Beceri ve yetenek durumuna göre akrabalık tanımı yapılır. Üstün nitelikteki akraba niteliğindedir.
Civil Liberties	Her birey eşit ve tüm insanlar birbirleri ile kardeş, kardeş bağı ile bağlıdır. Kişilik değil yaptıkları öne çıkar.

Bir kişiyi değerlendirmek için yaptığı işe, eserine bakmalıdır, akrabalık boyutuna değil.

62. Tablo: Kültürel öge; –Mahalle, semt, köy

62–Mahalle, semt, köy	
Göçer, Göçebe	Grup olarak nerede, ne şekilde olursa olsun, toplu hareket edilmelidir. Grup baskısı vardır.
Tarım, Köy, Kasaba	Yaşanan yere göre tüm baskılar vardır; mahalle, köy, semt ve en önemlisi de Mahalle baskısı belirgindir.
Endüstri	Yerleşim, imkanlara göre kurumun elemanlarından oluşur. Kurumsal baskı olur.
Teknoloji	Mahalle, köy baskısından kurtulduğunu söyler ama kuruluşuna bağlıdır. Bağlı olduğu kuruluş baskısı önemlidir.
Civil Liberties	Birey olarak zarar olmadığı sürece baskı kabul etmemektedir.

Bireyin kişiliği; civil liberties, kısaca bağımsızlığı ile orantılıdır.

63. Tablo: Kültürel öge; –Mekânda örgütlenme

63–Mekânda örgütlenme	
Göçer, Göçebe	Aile gruba göre örgütlenir. Her bireyin kendine göre işi vardır.
Tarım, Köy, Kasaba	Her yerleşim yerinin kendine göre örgütlenmesi vardır. Kapılar bile kilitlemez, çünkü o alana girilemez, girilen canından bile olabilir.
Endüstri	Kurumsal örgüt temeldir, işçiler gibi geniş gruplar halindedir. Asgari ücret tespiti önemlidir. İşveren az, işçi ise çok ister, gerçek hak ediş aradadır ama rıza olmaz.
Teknoloji	Her örgüt kendi içinde sıklıkla seçimle örgütlenir ve kendileri ücret ve diğer işleri planlanır, hesabı yaparlar.
Civil Liberties	Birey kendi evini, odasını örgüt yapısına sokar ve bireyselleşmeye çalışır.

Bir insan öncelikle kendisini algılamalı, farkına varmalı, bir nevi örgütlemelidir.

64. Tablo: Kültürel öge; –Devlet

64–Devlet	
------------------	--

Göçer, Göçebe	Her birey devletin eridir, Amir de komutan. Devlet o grubun oluşumunu sağlayan ekiptir. Ceza ve itaat kavramı hakimdir.
Tarım, Köy, Kasaba	Devlet, üst, orta ve alt kesimdekilerin o geleneğe uygun görev almasıdır. Her bireyin işi ve yeri bellidir, buna göre eğitimini çocuklukta görmelidir. Vatandaşlık bir devlete olan görevdir. Ödev ve görevler vardır.
Endüstri	Tüm sermaye ve iş çalışması dahil devlet aktif rol oynamalıdır. Devletin rolü en üst düzeydedir. Bu açıdan devleti ele geçirmeli, yönetim olmasa da devlet memurları taraflardan olmalıdır. Kuvvet ayrılığının ilk yaptığı, orta kademeyi kendisine uygun şekle getirmesidir. İlişkilerin kurum/devlet ile olması önemlidir.
Teknoloji	Bencilik hakimdir. Devlet gelişme şeklinde taraf olmaktadır, doğrudan bir teknolojik yapıda egosantriktir, kendi taraflarını, ancak iş görenleri seçer.
Civil Liberties	Haklar ve ilkeler öne alınır. Devlet bireyin hakları konusunda, ilkelerin oluşmasında, destek olarak ve uluslararası boyuta çekerek etkin olmaya çalışır,

Devleti yapan temel yapının bizlerin, bireylerin olduğu algılanmalıdır.

65. Tablo: Kültürel öge; -Hükümet

65-Hükümet	
Göçer, Göçebe	Yönetim liderdedir. Bunun seçimi olmaz, ya genetik veya bireyin ele geçirmesi ile olmuştur. Bunun tartışması yapılmaz, ele geçiren liderdir. Bir defa liderlik savaşı olur, taraflardan biri galip, diğeri mağluptur ve bütünleşme zorunludur.
Tarım, Köy, Kasaba	Yönetim sadece üst kültürel düzeyin hakkıdır. Roma senatosu yaptığı seçim ile Sezar'ı/kralı saptar. Diğerklerine sorulmaz bile.
Endüstri	Seçim en önemli yapılanmadır. Eğer üst tabakanın istediği seçilmez ve gerekenleri yapmaz ise kuvvet ayrılığında darbe kaçınılmazdır. Ekseriyet sistemi geçerlidir ama kuvvet ayrılığına uygun düşmez ise vesayet, koalisyon veya hükümet zayıf olmalıdır. Darbe yönetimi ele alırsa, darbe devrim olur bunun bir hukuksal açıklamasıdır.
Teknoloji	Yönetim küçük gruplarda olur, seçimle, kulisler ile saptanır. Meslek kuruluşlarında seçimi kazanan hâkim olur. Tek görevleri daha üst amir ve yöneticiler ile mücadele etmek, kavga etmektedir.
Civil Liberties	Yönetimin görevi bireyin haklarının korunmasıdır. Tüm çabası bireye daha çok serbestlik, daha fazla eşitlik ve kardeşlik, gelişme ve değişmeyi sağlamalıdır. Artık her varlık Dünya bireyi olarak kabul edilmektedir.

Yönetim hükümeti elde edebilir ama hâkim olabilmesi kültürel kabul ile olasıdır.

66. Tablo: Kültürel öge; -Siyasal davranış

66-Siyasal davranış	
Göçer, Göçebe	O kabile, grup tüm siyasal boyuttur. Hiçbir kimse başka şekilde düşünemez, yoksa dışlanır. Hedef takımın şampiyon olması, üstte kalmasıdır.
Tarım, Köy, Kasaba	Siyasal boyut ortak görüşler ile oluşturulur. Ancak söz sahibi üst kademedir. Roma konsüller ile idare edilir. Diğerkleri buna uymalıdır. Eğer yönetsel güç alt kesime inmiş ise, derhal askeri ve diğerk sosyal güçler yönetimi darbeler ile ele geçirirler. Hedef, vatan sağ olsun olarak özetlenebilir.
Endüstri	Gruplar siyasal görüşleri olur. Bunlar işçi ve sermaye olarak belirlenebilirler. Gücü elinde bulunduran, çoğunluk ve güç bende diyerek yönetimi eline alır. Hedef ise geniş sistemdir, hürriyet genel anlamda istenir, detaylara girilmez.
Teknoloji	Her grup bir siyasal yapı oluşturarak sosyal etkinlik kurmak ister. Basına çıkmaları bile yeterli olabilir. Destekleyen ile karşı çıkanların da ayrı siyasal kuruluşları olur. Ortada bir çatışma olursa, toplumun ilgisini çektiği için, arzu edilen olaylardandır. Hedef kırım veya kişisel bağlı olduğudur.
Civil Liberties	Bireyin hakkı önemlidir, her birey sorumludur. Bu açıdan grup değil, senin yorumun nedir diye sorulur. Temel amaç insanlık, etik ilkeler olmalıdır.

Politika, bir hedefe giden yoldur, bu nedenle amaç, hedef sorulmalı, metot sorgulanmamalıdır.

67. Tablo: Kültürel öge; –Hukuk

67–Hukuk	
Göçer, Göçebe	Hukuk o toplumun varlığıdır. Spor takımlarında ise kazanmaktır. Tüm takım, hatta hakemler bile kendilerinin kazanması için çaba harcamalıdır. Hukuk liderin söylediğidir. Emirler, kurallar geçerli.
Tarım, Köy, Kasaba	Her kültürel katmanın hak edişi, hukuku farklıdır. Toplum buna uymalıdır. Bu geleneklerde belirgindir. Anlamayanlar için ise yaşlı danışmanlar vardır. Halk zaten anlamaz, onlar hoca, veli ve kendilerini güdenlere danışmalıdır. Bir üst kademeye Hindistan'da ölüm ile, bazı yerde eğitim, üstün hizmet ile geçilir. Hukuk kültürel yapıda vardır. İy vatandaşı olmalıdır.
Endüstri	Hukuk, kuralların bütünüdür. Buna uymalıdır, birey kendisi çalışmaya başlamadan öğrenmelidir. Ödevler ve görevler vardır.
Teknoloji	Belirli dolarak birey ve toplum dengesi kurulmalı, hukuk karşılıklı denklik kurulmalı, olmasıdır.
Civil Liberties	Birey hakkı esastır, bu tüm güçlerden, korunmalı ve desteklenmelidir. İlkeler esastır.

Hukuk kelime anlamı olarak haklar demektir, kültürler bunu benim hakkıma çevirirler.

68. Tablo: Kültürel öge; –Suç ve ceza

68–Suç ve ceza	
Göçer, Göçebe	Zarar oluşturma suçtur ve cezayı da hoca, veli, büyükler, lider öngörür. Af dilenirse bağışlanma bir bedel ödemesi ile mümkündür.
Tarım, Köy, Kasaba	Suç tüm zamanlarda aynı tanımlama iken, cezalar farklıdır. Adalet anlayışı kültürel düzeye göredir. Pamukkale kazılarını yapan sorumlu Arkeolog arkadaşım, her kültürde suça az veya çok ceza taktir edilir. Bunun kültürel farklılıkları göre farklı olduğu ile adalet anlayışını kavrayabilirsin demişti. Hierapolis kayıtlarından bir örnek; bir keçinin ırzına geçilirse: a) alt kültür tabakası ise adam öldürülür, keçi amir tarafından yenir, b) orta tabaka ise dayak atılır, para cezası verir, keçi amir tarafından yenilir, c) üst tabaka ise, kızılır ve suçu yapan da ziyafete davet edilir. Eşitlik kavramı ancak bazı kültürlerin bazısında vardır. Hristiyanlıkta 150yıl sonra, ölümcül günah olarak tanımlanalar zamanımızda suç değildir. Bunlar üst yönetimin alt gruptakileri köleleştirme için dini kullanmalarıdır. Bunlar o zamanda üst katmandakiler için ise suç olarak kabul edilmemiştir. Yedi Ölümcül Günah [Wikipedia³] 1. Superbia (<i>Ing. pride</i>): Kibir, kendini beğenmişlik (Lucifer 'e atfedilmiştir) 2. Avaritia (<i>Ing. greed</i>): Açgözlülük (Mammon 'a atfedilmiştir) 3. Luxuria (<i>Ing. lust</i>): Şehvet düşkünlüğü (Asmodeus 'a atfedilmiştir) 4. Invidia (<i>Ing. envy</i>): Kısırçılık, hasetlik (Leviathan 'a atfedilmiştir) 5. Gula (<i>Ing. gluttony</i>): Oburluk (Beelzebub 'a atfedilmiştir) 6. Ira (<i>Ing. wrath</i>): Öfke, yıkıcılık, gazap etmek (Behemoth 'a atfedilmiştir) 7. Acedia (<i>Ing. sloth</i>): Tembellik, miskinlik (Belphegor 'a atfedilmiştir)
Endüstri	Suç ve cezalar belirgindir. Cezayı ortak akıl, jüri vermelidir. Buna göre kişilere göre değil, görevlerine göre ceza verilir. Bazı kesimler kanunla suç işleseler bile ceza almazlar.
Teknoloji	Suç kavramı genişletilmeye, sulandırılmaya çalışılmaktadır. İnternette olanın kullanılması ile birey kendini suçsuz kabul etmeye gayreti içindedir. Kurumlara, devlete veya siyasi kişiliklere suçlama daha siktir. Yönetimin jüri, ortak akıl üzerinde etkisi nedeniyle, algılar karışmaktadır.
Civil Liberties	Zarar oluşturma ve birey hakkını tanımama başlıca suç kapsamındadır. Ceza bireyin zararını tazmin etmekle başlar ve hâkim, kanunlarda yazılı olanlar verir. Kıyas, yorum ve geleneklere bakılması yasaktır.

Suçun karşılığı yazılı ve net olmalı, kıyas, yorum ve geleneklere bakılmamalıdır.

69. Tablo: Kültürel öge; –Adalet

69–Adalet	
Göçer, Göçebe	Adalet hak edişi vermektir, bunun da hak edişi saptayan lider, yöneticiye göre adalet oluşur.
Tarım, Köy, Kasaba	Hak ediş katmanlara göredir. Üst katman çalışmadan, varlığı ile hak eder, orta katman ise emeği ve becerisi ile yaptıkları ile hak eder, alt katman hizmeti, bir nevi köleliği kadar hak eder. Biri altın, diğer gümüş, alt ise yiyeceğini hak eder. Kendi gereksiniminden arta kalanı, gecikmeden vermek (sadaka-zekât) ise bir kuraldır, toplumu desteklemek esastır. Kurallara göre uygulanan durumda, kesilen parmak acımaz denmiştir. Şeriat-İslam değil, 150 yıl sonra kurulan kurallardır ve Selçuk, Osmanlı bunlara değil, çıkardıkları kanunlara uymuşlardır, bu nedenle <i>kanuni</i> denilir.
Endüstri	Sermayedar sermayesini katlaması adalettir. Burada misli ile kazanma esastır. Yatırım yaparsa vergi vermez ve vergi %10 altında olmalıdır, malı satın alan vergiyi öder. Sosyal vermesi beklenen ise ancak %2,5 kadardır. Bunu toplu ve gösteriş, reklam olarak belirli amaç ve kişilere yapar. İşçi ise geçimi üstünde bir ücret alması, ancak yönetimdeki yerine göre kıdem alması adalettir. Toplumdaki görevlere göre hak ediş farklıdır. Başlıca temel yöneten, kuvvet ayrılığında olanlarda adalet, üst kesime ceza verilemez. Parlamento-Kanun Yapan, Yargı, Yöneten ve ayrıca Basın-Yayın olmaktadır. Bazı kurum ve kuruluşlar, Üniversiteler, Ünitersiteler, akil bireyler dedikleri toplumun üst katmanları da bu halkaya girmek isterler. Bir işe alınma ve ceza kesebilmek için önce kişiyi tanımalı, hata yapmamalıdır.
Teknoloji	Yüksek teknoloji ile üst katmana şantaj dahil, farklı güçler ile adaletin kültürel yapısı bozulmaktadır. Bir karmaşa hakimdir. Seçen ve seçilenlerin kavgasını da hukukçular çözmeye çalışmakta ancak hangi kültürel yapıyı uygulayacakları konusunda da kararsız kalmaktadırlar. Sosyal yardım ancak kendi görüşünde olanlara yapılır.
Civil Liberties	<i>Bireyin hakkı (civil liberties) temeldir, bu korunma ve gözetilmelidir</i> prensibi Avrupa Konseyi adalet vurgusu ile yaptığı karardır. Toplum bu algıyı kabul etmekte zorlanmaktadır. Gelirinden sosyal dayanışma için %10 oranında bir harcama yapar.

Adalet hak edileni, hak ettiği kadar vermektir. Kültürler bunu bozmaktadırlar.

70. Tablo: Kültürel öge; –Silahlı kuvvetler

70–Silahlı kuvvetler	
Göçer, Göçebe	Grubu koruma ve gözetme içindir. Her fert bir askerdir. Takım oyunlarında toplu olarak karşı gruba hücum edilir, elde ne varsa ne bulunursa yapılır. Amaç korkutma, kaçırma olmaz ise yok etmedir. Her birey bir askerdir.
Tarım, Köy, Kasaba	Düzenli ordu olmalıdır. Ordu devletlerdir. Komutan yöneticidir. Asiller komutan olabilir ancak. Halk bu orduyu destekler, desteklemek zorundadır ve kendi aralarında da onların yönettiği kişiler olmalı, polis, jandarma onlara bağlıdır. Ülkeler zapt etmek amaçtır.
Endüstri	Büyük ülkeler, sermayedarlar, çok uluslu kuruluşlar; küçük grupları kullanarak, hakimiyet kurmak isterler. Bunu taşeron güçlerle, idarecilerle yaparlar. İşçi kuruluşlarını da el altından destekler. Büyük teknolojik cihazlar öne çıkar.
Teknoloji	Toplu değil, küçük gruplara sızarak, düzenli ordu yerine, ufak 12 kişiyi aşmayan takımlar ile savaş/mücadele ederler. İşgal ve boykot veya protestolarda birden uzman profesyonel kişiler toplumu yönetirler, ölen toplum içinden militanlardır. Basın onların amaçlarına hizmet etmelidir.

Civil Liberties	İnsan hakları önceliklidir, bunun etik olarak korunma ve gözetilmesi gerekir. Tüm güçler hukukun elinde, uluslararası boyutta da yargı kararı ile yaklaşım yaparlar.
------------------------	--

Tüm silahlı kuvvetleri varlığını insan oluşturur, yapar, bu açıdan bireylerin gücü ordunun gücüdür.

71. Tablo: Kültürel öge; –Askeri teknoloji

71-Askeri teknoloji	
Göçer, Göçebe	Kabile kavgalarında normalde silahı olmayanlar kullanılır. Sopa, taş ve organize güç önemlidir. Bireysel eskiden kılıç, zamanımızda tabanca önemlidir. Bunlardaki gelişmeler öne çıkar. Tahta yerine beysbol sopası ülkemizde satılır ama soft/yumuşak top bulamazsınız.
Tarım, Köy, Kasaba	Mutlak güçlü olmalıdır, savunma temelli ama mücadele gücü de güçlü olmalıdır. Tümü savunma amaçlı silahlardır ve sayının fazlalığına güvenilir.
Endüstri	Düzenli ve hızlı atak yapan, yaya değil, araçlı teknoloji gerekir. Tüm topumu bombalama esastır, amaç toplumun gücünü kırmaktır.
Teknoloji	Hassas nokta vuruşlu ve teknolojik cihazlar mutlak gereklidir. Artık bir grup değil, tek bireyler ile gece görüşlü ve algılayıcı sistem ile mücadele olur. Nokta atışlar, keskin nişancılar ve mermiler öne çıkar.
Civil Liberties	Temel askeri felsefe, olayı olduğu yerde yok etmek, toplum grup oluşmadan orayı kurmak, ortadan kaldırmak olmalıdır. En önemli kurutmada teknoloji, gelir ve kısıtlamalar ile olabilecektir.

Kullanılan askeri teknoloji insan öldürme üzerine ise, amacı daima tartışmalı olacaktır.

72. Tablo: Kültürel öge; –Savaş

72-Savaş	
Göçer, Göçebe	Her sağ ve sağlıklı olan aynı zamanda avcı olmalıdır. Kadın ve erkek bir tehlikede ortak savaşır.
Tarım, Köy, Kasaba	Asker bir uzmanlık işidir. Aynı zamanda toplum içinde de bir savaş ortamı içinde askerlik eğitimi almış olanlar grup oluşturabilmektedir. Sivil savunma bunların denetimindedir. Ayrıca jandarma gibi yapılarda halktan oluşur. Yönetim kültürel katmana göredir; üst katman komutan, orta katman işleri yürüten, astsubay, alt katmanda er, savaşandır.
Endüstri	Halktan eğitilmiş olan kişiler komutan olarak alınır, diğer savaşanlar alt katmanlar veya uzmanlaşmış kişilerdir. Bu açıdan ölen komutan düzeyi ise medya ilgilenir, halk ölmüş ise toplum etkilenir, medyada az yer alır.
Teknoloji	Profesyonel askerin işidir savaş ve ölenler de bu teşkilatın bireyleridir, halkın etkilenmesi minimaldir. Ancak hedef halk olduğu için siviller ölür.
Civil Liberties	Savaş başkalarını işidir, birey burada algı operasyonları ve oluşumları kendi görüşüne göre yapılandırarak bir nevi savaşa katılmaktadır.

Mücadele yaşam için şart iken, savaş bir dikta olduğu için, ancak bağımsızlık için geçerli olabilir.

73. Tablo: Kültürel öge; -Sosyal sorunlar

73- Sosyal sorunlar	
Göçer, Göçebe	Kabilenin, toplumun, takımın sorunu bireyin sorunudur. Tümü bu konuda katkıda bulunmalıdır. Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için sloganı temeldir. Sorunlu olan yerlerde yerleşenler için her birey, bir askerdir kuralı geçerli olur.
Tarım, Köy, Kasaba	Sosyal sorunlar kurulu nizam bozulursa oluşur. Her birey kültürel açıdan kendisine verilen görevini yerine getirmelidir. En büyük sorun, başka kültürlerin sızması, etkilemesidir. Bu açıdan onlar bir bakıma düşmandır.

Endüstri	Her kurum diğerini dışlar. Bir şehirde iki üniversite var ise, birbirleri ile iletişim kurma ötesi, konuşma bile yasaklanabilir.
Teknoloji	Yüksek teknoloji kullananlar birbirleri ile yarışır ve mücadele ederler. Daima kendisi üstündür. Teknolojisi üstün değil ise, memnuniyet oranı yüksek der. Ucuzlatarak memnuniyeti arttırmaya çalışır.
Civil Liberties	Sosyal sorunlar, insanlığın sorunudur, bunun için düşünmek, düşünme için bilgilenmek, doğaya uygun, ekolojik yaklaşım gereklidir. Hiçbir sosyal gücü olmasa bile internet yolu ile düşünceleri ve fikirlerini aktarmak ister. Ancak çok fazla kirli bilgi olduğu için kaybolabilir. Sorunlara uzman kişiler, özellikle bağlantısız ve bağımsız bireylerin katkısı fazla olabilecektir.

İnsan var ise sorun vardır, en başta da tuvalet sorunu, kültürel yapıya uygun çözümlenmelidir.

74. Tablo: Kültürel öge; –Sosyal hizmetler

74–Sosyal hizmetler	
Göçer, Göçebe	En başından tuvalet yaklaşımı sosyal hizmete örnek olarak görülebilir. Her birey serbest açık bir alanda tuvaletini yapar. Elbiseleri ona uygundur. Sadece üstüne basılmaması için üstüne tavuk tüyü veya çubuk dikilir.
Tarım, Köy, Kasaba	Tuvaletler vardır. Tarım için önemli olduğundan toplananlar sonra tarlalarda kullanılabilir. Bu durum parazit oranını tüm bireylerde olmasına neden olur. Belirli çevrili yerler vardır ama, kapısı olmaya bilir, üstü açık olabilir, buna karşın para istenir. Kadın girerse örtülür ve kadınlar gizli yapmalıdır. Bazı yerlerde tuvalet lazımlıklara yapılır, sonra yolun ortasına atılır.
Endüstri	İlk planda tuvaletler yolun ortasından altına alınmış, kanal/hatlar ile bir yere taşınmıştır. Kadın, erkek tuvaletleri ayrıdır. Erkek tuvaletleri ortak olabilmektedir.
Teknoloji	Daha teknolojik ortamlar yapılarak, tekli tuvaletlere yönelmiş, sonuçta kadın, erkek, çocuk ve alt değiştirme gibi farklı yapılanma olmuştur.
Civil Liberties	Cinsiyeti olmayan, tek dinlenme/rest room, daha geniş oda, tüm konforu olan, müzikli, güzel kokulu yerdir. Temizlik esas alınmıştır. Bireysel olarak anahtarı olan girer, bakım açısından, kadınlar rujlarını yenileyebilirler.

Sosyal hizmet, kabileden, topluma, kurula ve sonra bireye yöneldiği görülmektedir.

75. Tablo: Kültürel öge; –Sağlık, hastalık, tıp

75–Sağlık, hastalık, tıp	
Göçer, Göçebe	Birey eğer grubu infekte eder ise uzaklaşmalıdır. Toplu olarak sağlıklı olmalı, olmayan ise dışlanırlar.
Tarım, Köy, Kasaba	İşleri gören sağlıklı olmalıdır. Olmayan geri hizmetlere veya kültürel düzey düşürülür.
Endüstri	Toplum sağlığı önemlidir, koruyucu hekimlik öne çıkmaktadır.
Teknoloji	Hastalanmama ile erken tanılamaya öncelik verilir. İleri teknoloji erken tanıda öne alınır.
Civil Liberties	Bireyin sadece sağlığı değil, fikren, vicdanen, sosyal iyilik hali de önemlidir. Belirgin ölçek mutlu olmasındadır.

Sağlık, iyilik haline göre bireylerin algısına görelerdir.

76. Tablo: Kültürel öge; –Ölüm

76–Ölüm	
Göçer, Göçebe	Büyüklerin ölümü önemlidir. Bir yıl kadar sonra tam gömülmesi sıktır. Bu arada bir adada, lahitte veya bir alanda toplanır. Daha sonra kemikler bir araya toplanır. Şamani'de olan törenlerin, daha sonra yüzyıllar sonra Müslümanlıkta Mevlit adı altında toplandığı görülmektedir. 7, 40 gün törenleri bunun bir bulgusudur. Bedenin şişmesinin önlenmesi içinde kısmi veya tam tahnit yapılır. Anadolu'da birçok Selçuk Büyükleri ve Sultan tahnitleri vardır. Gömülme de odasının altıdır

	ve bütünleşme istenir. Bu daha sonra bahçeye yapılır olmuştur. Karadeniz halkı bahçeye gömmeye devam etmektedir.
Tarım, Köy, Kasaba	Ölüm belirli bu işler için eğitilmiş kişilerin görevidir. Çeşitli törenler yapılır, ölen kişinin ailesine yük olur düzeydedir. Zengin ile fakir töreni farklı olur ama tümü zorlanmadır. Bu dualar ile Cennete gideceği veya günahlarının bağışlanacağı umulur. Bunun için özel ağlayanlar tutulur. Mezar yeri kendi kabile şeklindeki yerdedir. Aile mutlaka bir lahit, oda, gömü yeri yapmak ister. Burada çeşitli simgeler kültürlere göre farklıdır. Mezarlıklarda bulunan mezar taşlarında zamanla sülale içinde yeri olmayanlar toplumda unutulmaktadır.
Endüstri	İşçi sıradan gömülürken, sadece bir ölüm töreni yapılırken, sermayedar için büyük bir alana gömülür ve belirli işaretler, heykeller dikilir. İslam'da Kuranda olmasa da mutlaka bir hitabe konulmalıdır.
Teknoloji	Sıradan tüm toplumda ölenlerin zamanına göre gömülür. Sadece belirli aileler için sınırlı sayıda bir aile mezarlığı oluşturulabilir.
Civil Liberties	Bireyin talebine göre ölüm ve gömülme olur. İnancı ve felsefesine uygun olmasını ister, sıklıkla da yaşarken bir miras gibi sunar.

Ölüm ve gömü, gelecek nesillere varlığın olduğunu ispat eden en önemli kanıt, kalıntıdır.

77. Tablo: Kültürel öge; –Dini inançlar

77–Dini inançlar	
Göçer, Göçebe	Büyücü, şaman, veli, hoca, papaz gibi bir kişi güdüsü altında oluşur. Bu kişiler de yöneticiler ile iş birliği içindedirler.
Tarım, Köy, Kasaba	Belirlenmiş kalıplar vardır, insanlar günahkardır, devamlı tövbe etmelidirler. Bu uygulamalar farklı kastlarda değişik uygulanır; a) üst kast hükmeden, ceza söz konusu olmaz, b) orta kesim toplumu denetlemeli, oluşursa haber vermeli, para cezası görür, c) alt kast ise yakılarak öldürülür, içindeki şeytanın çıkması için yakılır. Mahkemeler de engizisyon yapılanmasıdır. Din başlıca 5 gruba bölünmektedir; 1) Kitap, doğrudan kaynak, 2) peygamber sözleri ve davranışları, 3) destanlar, tarihsel örnekler, 4) papaların, hocaların kararları, 5) papazların bireye özgü uyarlamasıdır, onun için veli/papaz gereklidir.
Endüstri	Kitap doğrudan okunarak, kısmen diğer kültürel yapılar pas geçilir. Bazen tam tersi daha körü körüne bağlanma gözlenir, şeytan olmaktan korkulur.
Teknoloji	Yaratılışa inanmak yeterlidir, birçok tanımlama din ile bağlantılı değildir. Bir Yaratıcı ve yaratılanlar vardır, bilgi için dinler gelmiştir.
Civil Liberties	Her bireyin inancı özel, özgün ve kendisine göre yapılır, zarar vermeden korunma ve insanlığı gözetme başlıca din/inanış yapılanmasıdır.

Yazılan ile söylenen farklı olduğu için, Kuran dışı oluşturan din belirgindir.

78. Tablo: Kültürel öge; –Dini uygulamalar

78–Dini uygulamalar	
Göçer, Göçebe	Dini uygulamalar bu konuda otorite olana sorular, yapılıp yapılmayacağı, ne şekilde yapılacağı şeklinde net kişiye özgü uygulamalar ile yapılır. Birçok ceza şeklinde uygulamalar ile tövbe önemlidir.
Tarım, Köy, Kasaba	Kişilerin yapacağı dini uygulamalar, belirli örf, adet ve geleneklerde vardır. Her bir usule göre, işaret parmağın hareketi bile önemlidir. Toplu dini uygulamalarda parmağın hareketine göre hangi inanışta olduğu anlaşılabilir. İslam'da 82 adet tarikat varken, aktif olan 4 tarikat öne çıkmıştır. Kuran esasında ise tarikatların kabul edilmesi sakıncalıdır.
Endüstri	Kurum yapısına göre dini uygulamalar gözlenmektedir. Öne çıkmak isteyenler dini uygulamaları abartmaktadırlar. Amir olan mutlak gücünde dini uygulamaları da arkasına almaktadır.

Teknoloji	Artık tüm açıklamalara ulaşıldığı için, bu konuda otorite olanların gücü zayıflamış ve kalkmıştır denilebilir. Ama bazıları ters yaklaşım ile daha bilinçsiz tapınmaya gittikleri, bir bakıma kendilerini rahatlatmaya çalıştığı anlaşılmaktadır.
Civil Liberties	Her birey kendi algısı içinde inanışa sahip olmakta, bu açıdan özel ve özgün bir inanış boyutu oluşmuştur.

İnanç yaratılan olarak, kendi algısına göredir, bu açıdan din uygulamaları geniş yorumla olmalıdır

79. Tablo: Kültürel öge; -Dini kuruluşlar

79-Dini kuruluşlar	
Göçer, Göçebe	Dini kuruluş, ölen büyüklerin mezarları, destanları ve bunların sürdürülmesidir. Bazı kutsal şeyler ile devamlılık sağlanmaya çalışılır. Veli yapılanması vardır.
Tarım, Köy, Kasaba	Belirgin yapılanma vardır, her yerleşim yerinin kendine göre farklı din kuruluşu vardır ve başka şehirlerden ayrılmalıdır. Uygulamada parmak, el, kol ve başka bedensel farklılık ile simgesel ayrımlar daha belirgin olmaktadır. Bu bir eğitim ve kurumsal boyuttur. Devlet veya bazı Dini kurumlar (Papalık, Mollalar) mutlaka din gücünü kendi kuruluşları ile elinde toplamaya çalışır. Osmanlı hocasının temel işlevi eğitimidir.
Endüstri	Çok ileri düzeyde din kuruluşları vardır, etkinlik kurma mücadelesi vardır ve kendi içlerinde gruplar oluştururlar. Bu guruba girenin Cennet gireceği müjdesi verilir.
Teknoloji	Medya önemli yer tutar. Artık dini kuruluşlar ve kimseler hakimiyet kurma çabasıdadırlar. Buna karşın devlet, dini kuruluşları kendi bünyesine alarak gücü toplamaya çalışır ama artık geç kalmıştır.
Civil Liberties	Her birey eğer sorusu olursa internet kanalı ile ulaşır ve işin aslını öğrenmeye çalışır. Bu açıdan Yaratan ve yaratılışa inanma boyutu dışında diğerlerini tarihsel ve bilgilendirme olarak görür. Etik ilkeler daha öne çıkmıştır.

Dini kuruluşlar zamanla bilim, akıl, mantık temelinden yoksun olup, gönülleri kaybetmektedirler.

80. Tablo: Kültürel öge; -Sayılar ve ölçüler

80-Sayılar ve ölçüler	
Göçer, Göçebe	Sayılar doğrudan insan bedeni ölçütleridir. Baş parmak-inç, dane-2gram-keçi boynuzu tohumu, kulaç-metre, adım-75cm gibi ölçülerdir. Bu sayede ölçme aleti olmadan işler görülebilmektedir. Göz kararı da bir yöntemdir.
Tarım, Köy, Kasaba	Kısaca ölçümden daha önemlisi helalleşmedir. En üst puan, ölçüm saptanır, altındakiler ise iki tarafın anlaşması ile olur. Kurban pazarlığında olduğu gibi alıcı ve satıcı bir noktada anlaşılır, yoksa Pazar olmaz.
Endüstri	Mutlak milimetrik hassasiyet gereklidir. Bu açıdan fiyat analizi şarttır.
Teknoloji	Ekonomik ilkeler geçerlidir. Verimlilik-Effective, Etkinlik-Efficient, Bulunabilirlik-Eligibility önemlidir.
Civil Liberties	Ekonomiye dördüncü parametre eklenmiş, Enchantment /ekonomi memnuniyeti sağlamaktır. Kişi ölçütlerin kendi rahatı, sağlığı ve memnuniyetine bakar.

Her bireyin ölçütleri farklı ise, sayı ve ölçüler de kendi algısına göre yapılırlar.

81. Tablo: Kültürel öge; -Güvenilir bilgi

81-Güvenilir bilgi	
Göçer, Göçebe	Hocanın, amirin, liderin dediği güvenilir bilgidir. Yanlış olsa, eziyet görse bile katlanmalıdır.
Tarım, Köy, Kasaba	Örf, gelenek ve kültürel yapılanmaya uygun olan, büyüklerin onayladıkları güvenilirdir. Düzenin kestiği parmak acımaz, güvenilir ve doğrudur.

Endüstri	Toplumun dediği (jüri, ortak akıl ve kitapların yazdıkları) güvenilir, doğrudur. Biz aramızda karar aldık, oylama yaptık; bu doğru, bu yanlıştır, kaynak güvenilir, toplum yanılacak değildir ya.
Teknoloji	İnternette öğrenilen güvenilir bilgidir. Evet saçma olabilir ama internette öğrendiğim kadarıyla bir gerektir.
Civil Liberties	Her bireye göre farklıdır, ancak zarar, ziyan ve birey haklarına karşı olmasın.

Bilginin güvenilir olup olmaması değil, bireyin arzu ve görüşüne uygunluğu temel alınır.

82. Tablo: Kültürel öge; –Yaygın inançlar

82–Yaygın inançlar	
Göçer, Göçebe	Yaygın inançlar destan, kahramanlık ve ailenin büyüklerinin hikayeleridir.
Tarım, Köy, Kasaba	O yerleşim yerini fetheden, onların oluşturduğu esaslardır. Hoca, veli ve büyüklerin sözleri ve dedikleri inanç olarak kabul edilmelidir.
Endüstri	Demokrasi ve oluşturulan algı operasyonu olsa bile, yaygın inanç olur.
Teknoloji	Yanlış, aldatıcı ve başka yerden kopya olsa bile, bireyler kendi fikirleri doğrultusunda olanları kabul, diğerlerini de reddederler. Karşı görüşü bile dinlemezler.
Civil Liberties	İnsanlık dışı, birey haklarını zedeleyen, zararlı olanlar kabul edilmez, diğerleri kişilerin kendi düşüncesi, davranışdır. Suç işleyen cezasını bulur.

İnsanlar gerçek ve veri temelinde doğru ortada olsa bile kendi inancını kabul eder, yaygınlaştırır.

83. Tablo: Kültürel öge; –Cinsiyet

83–Cinsiyet	
Göçer, Göçebe	Güç, bedensel açıdan önemli olduğu için, kadın erkek farklıdır. Ancak kadının işi açısından geri plandadır. Erkek avı avlar, kadın onu keser, parçalar ve besin olarak hazırlar. Diğer işlerde de benzer yaklaşım olur.
Tarım, Köy, Kasaba	Cinsiyet belirgindir, her bireyin yaşa göre cinsiyetinde yapacakları belirgindir. Örf, adet ve gelenekler temelde cinsiyet üzerinde yapılandırılır.
Endüstri	Kadın ve erkek eşit olmakta, ikisi de işçi veya memur olarak aynı işi yapabilmektedir. Memur olarak kadın daha fazla görev almaktadır.
Teknoloji	Kadın ve erkek eşitlik ötesi, kadın daha becerikli ve sosyal olduğu için, daha hâkim kültürel rol oynamaktadır.
Civil Liberties	Birey öne çıkınca erkek ve kadın farkı kalmamaktadır. Ancak kadın ek sosyal boyutu kazanınca ona bu hak verilmelidir. Erkek için baba olunca ek hak doğduğu da anımsanmalıdır.

Birey Hakları öne çıktıkça, cinsiyet faktörü ortadan kalkmaktadır.

84. Tablo: Kültürel öge; –Çoğalma

84–Çoğalma	
Göçer, Göçebe	Klan çoğalmalı, sosyal güç oluşturmalıdır. Bu açıdan sahip olduklarına da aynı sosyal yapıyı yüklenmesine çalışır. Doğum önemlidir, sağlıklı olması zorunludur, olmaz ise ölmesi beklenir.
Tarım, Köy, Kasaba	Çoğalma kültürde 3 aşamalıdır. Üst düzeyde mutlaka bir yetişmiş kişi alınarak, eğitici olmalıdır. Orta düzeyde, yeni düzen oluşması için memur yetiştirilmelidir. Alt kültür hizmet eden olduğu için, bunların çoğalması zorunludur. Roma döneminde bazı savaşlar köle temini için acıkmıştır. Aynı bölgede Tripolis, Hierapolis, Colesea, Laodikya olmasına karşın, bunlar bütünleşme değil, kendi benliğinde ayrışmayı tercih etmişlerdir, rekabet yaşamsaldır. Bütünleşme ancak o şehir yapısını kabul etmektir.

	Bebek ancak kültürel yapıya göre doğmalıdır.
Endüstri	Çoğalma ancak sermaye ile olacağı için, çok çalışırsa, kazanç olursa çoğalma olabilecektir. Başka kurumlar rekabet anlamındadır. Kurum içinde bütünleşme gereklidir. Bebek yeni nesil olacağı için, tek ama iyi eğitilmiş olması istenir.
Teknoloji	İletişim önemli olduğu için, yüzünü bile görmeden çeşitli internet altında haberleşme olmaktadır. Belirli görüş altında olanlar çoğalmaktadır. Doğum, bireyin talebi ile olmakta, ona göre yeri hazırlanarak doğum olmaktadır.
Civil Liberties	Çoğalmada çeşitli internet sitesinde takipçi sayısı ile ölçülmektedir. Doğum, gerekli görülmemesi de olabilmektedir.

İnsanlar kalabalıkta güçlü hissederler, ancak bireyin üstünlüğü tektir, başkaları ona katılırlar.

85. Tablo: Kültürel öge; –Bebek ve çocuk terbiyesi

85–Bebek ve çocuk terbiyesi	
Göçer, Göçebe	Bebek tıpkı hayvanlar gibi tamamen doğal yetiştirilmelidir. Kadının temel işidir. Yaşlı bayanlar yardım ederler. Yaşama açısından sorunlu olan ise ölmeli, yeniden gebe kalınmalıdır. Bu açıdan ortalama çocuk sahibi olma, 5 adet olarak hedeflenmelidir.
Tarım, Köy, Kasaba	Bebek ve çocuk bir güç belirtisidir. Ancak bunun o kültüre uygun olarak oluşması gerekir. İlk doğan erkek olmalı, sonra kız çocuk olmalıdır. Erkek o kültürde kral gibi aileyi yöneten olmalıdır. Kadın da gelenekleri hatırlatan olur. Bu yapıda olmayan da dışlanır. Bebeğe aile bakar ve yaşlıların dedikleri yapılır.
Endüstri	Anne çalışması için bebeğe bakacak dadı tutulur. Kitaplara uygun yaklaşım yapılır. Çocuk terbiyesi de kitaptan seçilir.
Teknoloji	Birey olarak anne daha ileri düzeyde, eğitilmiş kişilerce bebeğin bakılmasını ister. Bebeğin yetiştirilmesi uzmanın görüşüne göre olur. Çok farklı seçeneklerin uygulandığı görülmektedir.
Civil Liberties	Birey çocuğunu tanıyarak ona göre yaklaşım yapmak ister. Bakım bireyselleştirilmiş bakımdır.

Bebeğe yaklaşım, beslenme, bakım kültürel öge olarak öne çıkmaktadır.

86. Tablo: Kültürel öge; –Toplumsallaşma

86–Toplumsallaşma	
Göçer, Göçebe	Her birey o toplumun elemanıdır ve bütünleşme olur. Futbol takımında simge olan renkleri söylemek bile bir bütünleşmeyi sağlar.
Tarım, Köy, Kasaba	Bir konuşma sırasında nerelisin sorusunu soran kişi bu kültürel yapıdadır. Benim cevabım onun yeri ile tüm Evreni bütünleştirerek, yerin farkı yok derim. Nasrettin Hoca gibi ayağımı bastığım yer, benim vatanım derim, kanım bayrağım, kendim yıldızım, fikirlerim de aydır derim. İnsan bu Dünyada her yer vatani olmalıdır, ancak bu kültürel yapı mutlaka belirli yeri benimser. Çünkü o yapıdaki kişiler ile bütünleşebilmek istemektedir.
Endüstri	Yukarıda belirtilenler kurum adı altında yapılmaktadır. İnsanlar yakalarına taktıkları simge ile bütünleşmektedirler. Bu kuruluşlar ile bütünleşmektedirler. Lider o kuruluşun yönetim kurulu olmakta, kısaca demokrasi, seçim yüksek öneme sahip olmaktadır.
Teknoloji	Seçim değil, bilen öne çıkmakta, toplumda daha çok bölünmeler görülmektedir. Birçok farklı toplum ile yönetime, belirtilenlere karşı çıkılmaktadır. Bu açıdan Televizyonlar uygulamaları ve programları ile toplumu yönlendirmeye çalışmaktadırlar.
Civil Liberties	Birey için yönetimin anlamı olmamaktadır. Sadece zarar olduğunda devreye girmeye çalışmakta, birden internette milyonlar birikebilmektedir. Doğrudan konferansa internette katılarak soru sorabilmektedirler.

İnsan yalnız mutlu olamamakta, toplumsallaşmada da belirli benzer görüş olmasını arzu etmektedir.

87. Tablo: Kültürel öge; –Eğitim

87–Eğitim	
Göçer, Göçebe	Beceri kazanma üzerinedir. Kadın da ev işleri, gebelik, doğum ve çocuk yetiştirme yanında üretim aşamalarında arka planda çalışmalıdır ve bunun eğitimini almalıdır.
Tarım, Köy, Kasaba	Belirli kademedeki olanlar eğitim almalıdır. Bazıları amirlik, memur ve işçi gibi kültür olarak ona öngörülen iş için eğitim almalıdır. Kadın da aynı şekilde görev diye tanımlanan işleri öğrenmeli, bunların hepsi gelenekler ile çizilmiş olmalıdır.
Endüstri	Kurumsal açıdan işine uygun eğitim almalı, beceri kazanmalıdır. Üst düzeye gelmek istiyorsa, üst düzey eğitime yönelmelidir.
Teknoloji	Diploma yeterli değil, teknolojik acısan yetişmeli ve ilerlemelidir. Kadın ve erkek eşitliği belirgindir demek, bu, kadına daha fazla yük biniyor demektir.
Civil Liberties	Birey artık doğrudan internet dahil en üst bilgiyi alabilmekte, eğitilmeseyse bile en üst beceriye de sahip olabilmektedir. Her birey artık diplomasız hekim olmuştur. Burada bilginin doğru ve gerçek boyutta, bilimsel olarak irdelenmesini ancak uzmanlar yapabildiği için, hekim gibi eğitimliler daha önemsenmektedir.

Eğitimin bireyin mutluluğu açısından oluşturulma amacı dikkate alınmalıdır.

88. Tablo: Kültürel öge; –Delikanlılık, erginlik, yaşlılık

88–Delikanlılık, erginlik, yaşlılık	
Göçer, Göçebe	İnsanın yapısı farklı olduğu için, adı sıfat olarak 20 yaşlarında, kişiliği belli olduktan sonra verilir. Tüm yaklaşım, gelecek neslin yetişmesidir. Kahramanlar ve kahramanlıklar ile büyütülür. Yetişkinler de yaşamı sağlama çabasında, kadınlar da bunları hazırlama yaklaşımı içindedirler. Dedeler birer aziz olarak, güzel davranışları destanlaştırılarak hikâye edilir. Yaşlılar adalet ve mevcut düzeni koruyacak, eğitecek ve yeni nesil yetiştirecektir.
Tarım, Köy, Kasaba	Çocukluk döneminde beyin yıkama işlemi gibi, örf ve adetler kişiliğe yerleşmelidir. Bu açıdan delikanlılık çağı, isyan edilmesin diyerek, gelenekler sıkıştırılır, gerekirse erken evlendirilir. Yetişkinler ürün ve emek harcamalıdır, boş zamanlarında da sohbet, destan gibi gelenekleri işlerler. Yaşlılar gelenekleri devam ettiren, duruma ve zamana göre yeniden yapılandırılır. Bu açıdan eğer bir kültürel değişim öngörülürse, yaşlılardan başlamalıdır.
Endüstri	Çocuklar, eğitim ile daha iyi imkanlara ulaşabilsin diyerek, tüm toplum bu amaçladır. Delikanlı çağında ise meslek seçimi, hangi kurumda çalışacağına karar boyutu vardır. Ergenler kurumda üst düzeye yükselmek için çabalarlar. Sermayedarlar ise daha iyi bir kurum için çabalarlar. Yaşlılar, emekli olarak yaşamlarının tadını çıkarma peşinde olur. Ekonomik zorluklarda olanlar ise ellerinden gelen işe göre çalışırlar.
Teknoloji	Yüksek teknoloji kuralları alt üst etmiştir. Birey önemli olması ile, yeterli ve yetkin olmak, her bir bireyin yapabileceği olmadığı için, memur ve işçi olmak daha sık yapılan iş olmaktadır. Bu, bireye daha esnek davranma imkânı sağlamıştır, kurumlara bağlılık azalmış, kısmen kalkmıştır. Gençler yüksek teknolojiyi kullanarak büyürler. Yetişkinler, daha ileri, daha ileri teknoloji amacıyla çalışırlar. Yaşlılar da yeniden yetişkin olmuş gibi ek işleri almakta, çeşitli sosyal katılımlar yapmaktadırlar.

Civil Liberties	Birey hakkı öncelikli ve üstün olduğu için, gençler bilinçlenme boyutuna çocuklukta girmektedirler. Tamamen itiraz eden ve tenkit eden yapıya bürünürler. Babalar ise çocukları ile baş edemediği için, internet bilgisini reddetme değil, doğru ve geçerli olanları elemeleri ile ancak diyaloga girebilirler. Çocukların görüşü bile alınmalıdır. Erişkinler daha aktif ve etkin olmaya çalışırlar. Yaşlılar ise yine aktif yaşamda kalmak, yazmak, felsefe üretmek niyetinde olurlar.
------------------------	--

Yaş, kültürel yapının oturması veya değişim veya geliştirmesi anlamındadır, hedef değişimdir.

Son Söz

Her birey ve etrafındaki kültürel yapı değişkendir. Eskiden daha klasik yapı varken, artık tümünden karma ve değişken yapı gözlenmektedir. Bu açıdan her bireyin kişiliği incelendiğinde, birçok kültürlerden etkileşim gözlenebilecektir. Avrupa genelinde Endüstri ve Yüksek Teknoloji Kültürleri egemendir. Göçmenler gelince, onların diploma ve eğitimlerine bakarak almalarına karşın, göçebe kültürlerinin özelliklerini algılayınca paniğe kapılmışlardır. Avrupa Birliği temelinde eşitlik kavramı ve birey hakları hukuk boyutuna alınmış iken, çok farklı kültürden gelenleri engelleyemeyince, bu hukuk; ortak akıl, jüri sistemi ile işlemez boyutta olmuştur. Birey Hakkı (Civil Liberties) kavramı ile adalet (haklar/hukuk) sağlanabilecektir.

Plastik konusu, malları taşıma açısından önemlidir, Göçebe kültüründe işi bitince atılır, Tarım kültüründe ise özel fileler gereklidir, Endüstri kültüründe parçalanmaz plastik kullanılır, atık yakılır, Yüksek Teknoloji de parçalanır plastik poşete dönüşünce, doğaya kirlilik yapar ve yayılır, Birey Hakkı Kültüründe ise, plastik, özel maddelerden üretilmeli ve gübre sıfatı kazanmalı, atık önleme değil, atık yararlı biyolojik madde olmalıdır.

Ülkemizde ise tüm kültürleri görmek, algılamak olasıdır. Bazı yapılar kendi kalıplaşmış kültürlerini devam ettirmek istedikleri için, bağınaz bir şekilde yaklaştıkları ve sosyal olaylara neden oldukları da görülmektedir.

Demokrasi de en çok oyu alan yönetici olduğu için, özellikle Avrupa'da olduğu gibi Şehir (Endüstri) Kültürü ile diğer kültürlerin çatışması gözlenmektedir. Şehirli Kültüründe olanlar Yüksek Teknoloji ile yönetimi ele geçirip, çeşitli nedenler ile seçim dışı, darbeler ile idareyi ele almışlar ve etkin olmuşlardır.

1999 Depremi ile Ülkemizde Devletin yetersizliği tüm sosyal ve siyasal yapıyı değiştirmiştir. Sosyal denge değişmesi ile yönetimde değişim daha hızlı olabilir, ancak birey haklarının yerleşmesi durumunda da bunlar anlamsızlaşacaktır. Kısaca Ülkemiz oldukça bir süre, 7-10 yıl, değişim ve çalkantı içinde olması söz konusu olmuş, dengelenme beklenilmelidir. Çünkü, Ülkemizdeki şimdiki kültürde Yönetici olmanın sosyal etkinliği halen yüksektir.

Kaynak

1. B. Güvenç. İnsan ve Kültür. Boyut Matbaacılık, İstanbul. 2018
2. <http://kultur-cesitleri.nedir.org/#alt-kultur>
3. Yedi Ölümcül Günah. Wikipedia